

"Published and distributed under permit (No. 534) authorized by the Act of October 3, 1917, on file at the Post Office of Boston, Mass. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General."

Krikščionys darbininkai vienykites! Spieskitės į vienintelę darbo žmonių organizaciją Amerikoje — Lietuvų Darbininkų Sąjungą.

Organas Amerikos Lietuvų R. K. Švento Juozapo Darbininkų Sąj. gaus.

"DARBININKAS" — EDINA OTARNINKAIS KETVERGAIS IR SUBATOMIS.

Metams \$4.00 Užuorakės metams 5.00 Rostone ir apylinkėse metams 5.00

"DARBININKAS" 495 BROADWAY, BOSTON 27, MASS. Tel. South Boston 629.

VOL. VII, No. 5 (733).

SUBATA, SAUSIO 14 D., 1922.

Kaina 5 centai

Vilniaus byla 10-tu kartu Lygos Taryboje.

IR LENKIJA PRIEŠ HYMANO PROJEKTĄ.

Geneva, sausio 12 (Associated Press) — Ir Lenkijos ir Lietuvos atstovai Tautų Lygos Tarybos susirinkime šiandien panaudojo savo atsakymus priimti Tarybos Vilniaus klausimo pasiūlytą išrišimą. Jie išanksto atsiskaitę pripažinti toje šalyje plebiscitą, laikytą pereitą nedėlią tikslu išspręsti, kam Vilnius turi priklausyti. Plebiscito rezultatai dar nebuvę žinomi. Tai dabar dešimtu kartu Tautų Lygos Taryba imasi Vilniaus klausimo ir jo tinkamas išsprendimas nenumatomas.

Lenkijos atstovas Askenazy pripažino, kad Lygos Tarybos pastangomis sulauktytas ginčytas susirinkimas tarp Lietuvos ir Lenkijos ir pareiškė, kad Lenkija gatava ginčą išspręsti teisingumo dvasioje; bet negalinti priimti Tarybos pasiūlyto išrišimo. Lietuvos atstovas Naruševičius nurodė, kad Lygos Tarybos pasiūlymas nepriimtinas ir pareiškė, kad pasiūlytas planas žgauti Lietuvos suverenitetą. Jis teipgi pareiškė, kad Lietuva pagatava su Lenkija susitaikinti teisingumo pamatu.

DEL PABALTJURIŲ VALSTYBIŲ SELPIMO.

Vašingtonas, I. 10 d. (Elta) — S. V. Atstovų Rūmuose svarstant įstatymo projektą del davimo 20,000,000 dolerių pašalpos badaujančioms Rusijoje, Atstovas iš New York'o Valstijos, p. Walter M. Chandleris, pasiūlė pataisą sulyg kurios pašalpa turėtų būti duota taip pat nukentėjusiems nuo karo atsiskyrusiems nuo Rusijos valstybėms, būtent: Pabaltijūrių ir Kaukazo valstybėms. Pataisa buvo atmetta. Priimtu įstatyme projektą pašalpa bus dalinama tik badaujančioms Rusijoje sulyg nuožiuos S. V. Vykdomosios Komisijos, ypatingai gi badaujančioms Volgos baseine.

NUSIZUDE.

Lawrence, Mass. — Chas. Matavos mirė dryniai. Jis sakė girdėjęs vaikus jį pas save vadinant ir jis nusižudė.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

(Specialios "Darbininkui" Korespondencijos)

DEL JONISKYJE SULAIKYTŲ 3 VAGONŲ.

Štai ką patyriau tuo reikalui: 5 Rugpjūčio mėnesio diena Ministerių Kabinetas nutarė duoti Vyriausybės vardu pašalpą badaujančioms Rusijoj. — Vien kart buvę pavesta Užsienių Reikalų ir Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeriams susitarti del tos pašalpos kokybės ir kiekybės — Minėtų Ministerių buvo kelis kartus kalbėtasi šiuo reikalu, tačiau neprieita prie jokių rezultatų, nes Finansų Ministeris atsakydavo, kad tam reikalui nėra kreditų. — Kadangi apie tą pašalpą buvo pranešta spaudoj ir Rusų atstovs net skaitė reikalingu asmeniniai padėkuoti už ją, vis tik negalima buvo jos duoti, t. t. Užsienių Ministerija buvo gana nesmagiojo padėty. — Šis dalykas taip ir traukėsi iki lapkričio mėnesio.

7 lapkričio, kuomet p. Baltrušaitis buvo Kaune jo pavaduotojas, Atstovybės patarėjas, p. Avižonis, sveikindamas Rusus iš priežasties metinių revoliucijos sukurtųjų, pareiškė, tarp kitko, kad Lietuvos Valdžia ankoja badaujančioms Rusijoj viena vagoną miltų ir 1 vagoną cukraus. — Sekančia diena Čičerinas raštu padėkavo Lietuvos Valdžiai už pasveikinimą ir už dovanas badaujančioms. — Nors p. Avižonis padarė tą pareiškimą neįgalio, tačiau kitokio išėjimo nebuvo, kaip tik reikėjo valdžiai duotojo pažadėjimo laikytis.

P. Avižonis žinojo, kad vyriausybė neturi šiam reikalui kredito ir todėl 11. XI. jisai rašė Užsienių Ministeriui maždaug šitaip: Prašyčiau palaukti mano anką rusams dviejų vagonų ir nebausti už neatsargų žodį. Milikauskis bus pavesta atgabenti tuodu vagonu rusams, jis prižada rasti ir pinigų. — tuo būdu valdžiai dovana nieko ir nekainuojant. Aralovni bus pranešta, kad kartu su tais 2 vagonais leistų išvežti Maskvon vagoną produktų Atstovybės bendradarbiams. Milikauskis leiskite kiek atsivežti sacharino ar kito ko, kad apsimokėtų anų 2 vagonų išlaidos.

Lapkričio pabaigoj atvyko p. Milikauskis ir pranešė, kad jis yra įgaliojtas supirkti ir nugabenti Maskvon 2 vagonu su pašalpa badaujančioms ir 1 vagoną Atstovybei su maistu. — Beto jis pranešė, kad jis paims dar prekių, kurios leista išvežti iš Lietuvos, kad tas prekes realizavus galima būtų padengti išlaidos del paaukuotų 2 vagonų. Kokias prekes jis ketino imti, jo nebuvo smulkiai nurodyta, bet Ministerija labai tuo nesirupino, nes tokie vagonai paprastai eina ne po Ministerijos atspauda, bet kaip ir visos privinės prekės, atviru keliu, per mūsų ir rusų muitines, būtent mūsų muitinės val-

dininkai prižiūri vagonų krovimą, užveda muitinės pliombas, vagonai eina Rygon, tenai perkraunami juos ir vežama toliaus; ant Latvij — Rusų sienos Rusų muitinės juos atidaro, patikrina, deda savo pliombas ir jie eina toliaus.

Milikauskis supirko, atvežiavęs Kaunan, 1 vagoną miltų, 1 cukraus, 1 mištinę. — gi nu-pirko Atstovybės bendradarbiams maisto, miltų, mėsos ir kt. produktų. — Vagonan su maistu, Milikauskis su Ministerijos žinią paėmė sacharino, kurio dalį jisai žadėjo — taip bent sakėsi — pavesti Atstovybės valgyklai (ta valgykla maitina ne tik Atstovybės, Konsulato ir Komisijos sutarties vykdyti bendradarbius, bet ir nemažą badaujančių Lietuvos piliečių.) Kiek to sacharino Milikauskis paėmė, apie tai Ministerijai nebuvo pranešta, ir apskritai Ministerija pilno sąrašo siunčiamų 3-me vagonų krovinių neturėjo. Vagonų krovimą prižiūrėjo vagonų palydovai — Milikauskis ir Užsienių Reikalų M-jos valdininkas, p. Šutinis. Jan vagonus bekrantant, kreipėsi į juos įvairių valdininkai Užsienių Ministerijos Krašto Apsaugos Ministerijos, Valstybės Kontrolės ir dar rodos kiti, prašydami paimti del jų giminių ir pažįstamų siuntinius. Vieni tai darsu Bendrojo D-to Direktoriaus p. Vaitiekūno žinia, kiti kreipėsi tiesiog į palydovus. Kadangi Ministerija ir anksčiau tarpininkaudavo siunčiant maistą Rusijon, tatau ir šį kartą vagonų palydovai sutiki priimti pristatytus privačius siuntinius. Tuose siuntiniuose, kratą bedarant, atrasta sacharino ir net viename, kokaino 4 kilo apie kokainą Ministerijai nieko nebuvo žinoma.

Kai del atrastų tuose vagonuose siuntinių, tai sulig muitinės įstatymų, vien tik tai mil-tai reikalauja apmokėti išvežamajai muitą, visos kitos gi pre-kės atrastos vagonuose yra liuosos nuo išvežamojo muto — Miltai, kaip auka badaujančioms buvo Finansų Ministerijos nuo muto paliosuoti. Visiems 3 vagonams išvežti Rusijon gauta leidimas. — Kai del sacharino, tai jis yra Rusijoj visur atvirai pardavinėjamas, kaip maisto produktas. Visas rastas sacharinas (97-44 kilo), išskyrus 4 kilo kokaino (160 flakonai), yra apmokėtas Virbalio muitinėje ivažant į Lietuvon. Visas jis tebeturi tos muitinės pliombas. "Liet. Balso" sensacijinė žinia, kad už jį reikėjo užmokėti išvežant 30 mil. muto, yra grynas prasiunymas. Visa byla teisme. Žinias sėmiam iš pirmų šaltinių ir iš protokolo, susistatyto Joniškų darant tų vagonų re-viziją žvalgybos skyriaus ir kontrolės atstovams dalyvaujant.

Dr. L. Bistras.

PAZAIŠLIO VIENUOLYNO NELAIME

Naktį 2122 gruodžio Seserų Kazimeriečių Vienuolyne sudegė drabužių sandėlis. Seserys, nedaug jų išliol teturėjusios dabar tiesiog neturi kuo bažnyčią einant apsirengti. Nuostolių virš 100.000 auks. Reikalinga skubi visuomenės pagalba.

KRIMINALINIAI NUSIKALTIMAI LIETUVOJ.

Piliečių Apsaugos Dep't. žiniomis, visoj Lietuvoj nuo sausio 1 d. iki liepos 1 d. suinta: žmogžudžių 151, plėšikų 160, padegėjų 32, bažnyčvagių 2, arklia vagių 286, kišen vagių 148, netikrų pinigų dirbikų 5, kitų rūšių vagių 1085, įvairių apgavikų 75, degtindarių 749, slaptų degt. pardavėjų 320, įvairių spekuliantų 310, kontrabandininkų 183, neteisėtai perėjusių sieną 639, pamesta vaikų 67, Pavogta arklų 526, vagys nužude 3 žmo., žmogžudžių nužudyta 7, apipėšimo tikslu nužudyta: namuose 19, kely 23 suimant žmogžudžius nužudyta 1 milie. ir sužeistas 1 milie. inin., išplėšta turto pinigais 106.755 auks., turtų 116080 auks., arklų pavogta 2,483, 350 auks.

UKRAINIEČIA PIKETAVO LENKŲ ATSTOVYBĘ VAŠINGTONE.

Vašingtonas, I. 11d. (Elta) renkios Ukrainiečių merginos iš Binghamton'o, Brooklyn'o, New York'o New Jersey ir Philadelphia, piketavo Lenkų Pasirūpinimo Vašingtone. Piketavimas buvo surengtas Amerikos Piliečių Ukrainiečių Kilmės Sąjungos iš Philadelphiajos prieš Lenkijos žiaurų pasielgimą su Rytų Galicijos 700,000 gyventojais, "naikinant bažnyčias, mokyklas ir iš-tremiant žymiausius piliečius." Ant plakatų buvo sekami parašai: "Lenkų užgrobiai Ukrainoje persekioja Ukrainų kultūrą." "Šalin su Lenkų tiranija rytinėje Europoje." "Amerika, išgelbėk Ukrainiečių tautą nuo Lenkų tiranijos pragaro."

Ukrainiečių Sąjungos nariai saugojo piketuojančių merginų neliečiamybę. Kitoje gi pusėje gatvės vaikščiojo policijantas ir dabojo, kad nebutų daroma užpuolimas ant Lenkų pasirūpinimo valdininkų.

TRAUKIA TEISMAN KOMPANIJAS.

New York. — Rūsiuvių unija, remdamasi teismo nuosprendžiu, kad kompanijos sulaužė kontraktą, patraukė kompanijas teisman, reikalaujama atlyginti už streiko laiką.

Visais vajeaus reikalais kreipkitės pas: LDS. CENTRĄ, 566 Broadway, Boston 27, Mass.

Dr. L. Bistras.

Atsakymas del Hymanso Priešingas Rusijos kvietimui.

LIETUVOS ATSAKYMAS TAUTŲ SĄJUNGAI.

Vašingtonas, I. 11d. (Elta) "Kaunas, Jo Ekscelecijai, Tautų Sąjungos Tarybos Ponui Prezidentui.

1921 m. gruodžio mėn. 24 d. 2092 N. Pone Prezidente:

Atsakydamas į Tautų Sąjungos Tarybos rezoliuciją iš 1921 m. rugpjūčio m. 20 d. kuri buvo Visuotinio susirinkimo užgirta ir kuri liete rekomendacijas reguliavimui lietuvių lenkų ginčo, aš turiu garbės patiekti Tamstos žiniui kas seka:

Lietuvos Vyriausybės skaito pareigas išreikšti Tautų Sąjungos Tarybai savo gilios padėkos už jos pastangas, ačiū kurioms praėjusiais metais buvo sustabdyti karo žygiai tarp Lietuvos ir Lenkijos ir pavyko sekmingai išlaikyti ramybę toje Europos dalyje. Mes reikiame padėkos taip pat Jo Ekscelecijai Ponui Povylui Hymansui del jo nenuilstamo veiklumo ir atsidavimo, kuriais jis vystė sunkų uždavinį privesti prie išrimo lenkų — lietuvių ginčą ir reguliuoti santykius tarp dviejų kaimynių valstybių.

Lietuvos Vyriausybė niekuomet nėra maniusi išrišti šitą ginčą kitaip, negu tik taikos keliu. Dabar gi iškilmingai pareiškia, kad ji stengsis ir ateityje eiti tuo pačiu taikos keliu. Ji ikišiolie yra padariusi daugel pastangų prie susitaikinimo, siuldama visus galimus kompromisus. Vienok, Lietuvos Vyriausybė ištyrinėjusi ligi pamatų ir iš visų pusių Tautų Sąjungos Tarybos paduotąją rekomendaciją. Jaučiasi priversta pareikšti su gilaus pasigailėjimo jausmu, kad negalinti priimti jai rekomenduoto sutarties projekto.

Lietuvos Vyriausybė, atsistojusi prieš Tautų Sąjungą ir pripažindama nuosirdžias pastangas, kurias Tautų Sąjunga yra jau atlikusi kad užbaigtų šitą taikos uždavinį, skaito kaip būtina apšviesti visuose detaliose savo nusistatymą šioje sunkioje ir svarbioje byloje. Todėl Lietuvos Vyriausybė turi garbės Tamstos, Pone Prezidente, prašyti leisti jos delegatui patiekti anksčiau pažymėtų paaiškinimų ateinančiame Tautų Sąjungos Tarybos susirinkime, ir jį jaustusi laiminga, jei galėtų rasti išrišimą Tarybai padedant.

Prašau priimti, Pone Prezidente mano ankštos pagarbos pareiškimą.

(Pasirašė) P. Klimas. L. Einas Užsienių Reikalų Ministerių pareigas.

GEN. HOFFMAN PERSPĖJA SĄJUNGININKUS.

BERLYNAS. — Žinomas vokiečių gener. Hoffman, kurs kituomet su Rusijos bolševikais darė taikos sutartį Brest-Litovske, visas laikas perspėja sąjungininkus idant jie atsargiau elgtusi su bolševikais.

Kaip žinoma, vyriausioji sąjungininkų taryba nusprendė kovo mėnesiu turėti ekonominį ir finansinį kongresą Italijoje. Tan kongresan bus pakviesti ir bolševikų valdžios atstovai.

Taigi, gener. Hoffmann ir šiuo kartu perspėja sąjungininkus, idant jie atsargiai bičiuliautusi su bolševikais. Nes kuomet sąjungininkai pradės Rusiją komercijiniai eksploatauti, tuomet bolševikai pakels didelių nesmagumų, kas galės skaudžiai atsiliepti į Europą.

Gen. Hoffmann kaip pirmiau taip ir šiuo metu reikalauja idant prieš bolševikus būtų paruošta sąjungininkų — vokiečių armija. Ta armija turi but prirengta taip, idant kuotruoms pailsu laiku galėtų pasiekti Maskvą.

Anot gen. Hoffmann, jei jau Europa išitkriną, kad be Rusijos negali atsigaivelioti ir Rusijai butinai reikalinga rekonstrukcija, tai turi žinoti, kad tai visa nesiduos atlikti be armijos. Nes bolševikai negali duoti jokios garantijos nei svetimų šalių kapitalistams, nei darbininkams. Ir bolševikais jokiū būdu negalima pasitikėti.

Gen. Hoffmann juokiasi, kuomet kai kas iš sąjungininkų tvirtina, jog sąjungininkų vokiečių armijai nebutų, galima pasiekti ir paimti Maskvos. Girdi, patsai "Napoleonas to nepadaręs."

Napoleonui Rusijoje nepavyko, sako gen. Hoffmann, nes jis neturėjo organizuoto transporto. Šiandien kitoki laikai.

Antai buvusiuju karu pati vokiečių armija pasekmingai praleido žiemą Rusijoje. Jei nevakarų karo frontas, vokiečių armija lengvai būtų užėmusi ne vien Maskvą, bet ir visą Rusiją.

Gen. Hoffmann nenori persiskaityti su bolševikų raudonąja armija. Tečiau jis spėja, kad ta armija yra daugiau nei suklirusi.

REZIGNAVO.

Paryžius. — Francijos kabinetas su premieru Briand priešakyje rezignavo. Prie rezignacijos privedė smarkus užsiuolimas ant kabineto del sutikimo, kad rusai dalyvautų Genos konferencijoj ir kad prastą sutartį padarė su Anglija.

GOMPERS PRIEŠ LENINĄ IR TROCKI

Washington. — Ameriko Darbo Federacijos prezidentas Gompers išleido pareiškimą klausime tarptautinio ekonominio kongreso, šaukiamo Genoon, tvirtiną, kad ten neturi būti vietos Leninui ir Trockiui. Sako, kad priimant Rusijos Sovietų atstovus tarptautin kongresan reikštų de facto pripažinimą Sovietų valdžios. Gompers sako, kad Rusijos valdžia kaip buvo taip ir tebėra išdavikiška. Be kito ko sako:

"Suv. Valstijų politiniai vadai nėra verčiami daryti nuolaidų del politiško išrovavimo, o pramonės vadai senai patyrė, kad susidūrimas su Rusijos diktatoriais brangiai atseina ir vien gausus propaganda už dik-tatūrą."

ČEKŲ SLOVAKIJABENGIASI LIETUVĄ DE JURE PRIPAŽINTI.

Vašingtonas, I. 10 d. (Elta). — Iš diplomatinų sferų sužinota, kad Čekų Slovakų valdžia, kuri jau faktinai Lietuvą pripažino, rengias oficialinai pripažinti Lietuvą de jure. Čekų Slovakų valdžia neikūrė tuojaus savo Atstovybės Lietuvoj, bet laikinai paves savo konsului Kaune atstovauti Čekų Slovakijai mūsų valdžiai.

Ponas Ivan Krne, Čekų Slovakų atstovas Paryžiuje pareiškė vilties, kad Lietuvos Vyriausybė iš savo pusės pasirūpins atstovauti Pragoj.

PRADĖS DARBUS.

Springfield, Mass. — Smith & Wesson pištalių kompanija pranešė savo darbininkams, jog nuo sausio 16 d. prasidės darbai, bet su nu-mušta alga ant 20 nuos.

NEDARBAS PADI-DEJO.

Washington. — Komercijos sekretorius Hoover paskelbė, jog nedarbas visoje lyje pastaruoju laiku tiki tik nuo kovo mėnesio.

Temykite! Nuo Sausio 15 Prasideda L.D.S. Naujų Narių Vajus.

L. D. S. NAUJU NARIU VAJUS.

VIENYBE - GALYBE!

Ką darbininkas turėtų žinoti?

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI.

KL. Ką reiškia raidės LDS?

ATS. Raidės arba inicijalai reiškia sutrumpinus Lietuvių Darbininkų Sąjungą.

KL. Koks tikslas LDS?

ATS. LDS. tikslas yra: a) stiprinti narių tikybą ir dorą, prisilaikant visiškos vienybės su Katalikų Bažnyčia; b) gerinti darbininkų luomo padėjimą, kelti juos kultūriškai ir visuomeniškai ir gerinant jų ekonominį (turto) padėjimą; c) daryti darbininkus pilnateisiais ir naudingais šio krašto piliečiais; d) risti darbininkų klausmą Kristaus mokslo dvasioje ir pagal krikščioniškosios demokratijos nurodymų.

KL. Koks veikimas LDS?

ATS. LDS. veikimo dirva plati. Rūpinasi globojimu ateivių; steigia knygynėlius ir skaityklas; rengia prakalbas ir diskusijas ir stengiasi nušviesti socialią klausimą sulig krikščionių demokratų programa; leidžia darbininkų laikraštį vardu "Darbininkas" ir taipgi leidžia ir platina knygas, kuriose nušviečiama darbininkų klausimas krikščioniškoje dvasioje; turi streikierių, agitacijos, stipendijos ir bedarbių fondus; rūpinasi pagerinimu materialinių gyvenimo sąlygų; steigia darbo biurus; rūpinasi, kur galima, steigti kooperatyvų krautuves; o ypatingai pagal išgalę remia Lietuvos darbininkus, padeda jiems iškovoti teises sulig krikščionių darbininkų programa.

KL. Kas gali būti LDS. nariais?

ATS. LDS. nariais gali būti visi darbo žmonės turintieji nemažiau kaip 16 metų amžiaus, užsiimanantieji fiziškuoju ar protiškuoju darbu, taip pat dirbantieji krautuvėse, ofisuose ir tt. be lyties skirtumo, by tik jie būtų lietuviai R.-Katalikai.

KL. Kaip galima pastoti LDS. nariais?

ATS. LDS. nariais gali būti visi darbo žmonės turintieji nemažiau kaip 16 metų amžiaus, užsiimanantieji fiziškuoju ar protiškuoju darbu, taip pat dirbantieji krautuvėse, ofisuose ir tt. be lyties skirtumo, by tik jie būtų lietuviai R.-Katalikai.

ATS. LDS. nariais galima pastoti išpildžius aplikaciją ir užsimokant įstojimą 50 centų.

KL. Kiek reikia mokėti mėnesiui?

ATS. LDS. nariai moka mėnesiui 35c.

KL. Ar daugiau nėra jokių kitų mokesčių?

ATS. Taip, yra ir daugiau mokesčių, bet nepriverstini.

KL. Kokie mokesčiai nepriverstiniai?

ATS. Nepriverstiniai mokesčiai yra: streikierių, bedarbių, stipendijos ir kitus fondus.

KL. Kiek reikia mokėti Streikierių Fondą?

ATS. Į Streikierių Fondą LDS. nariai liuosai moka po 50c. ir \$1.00 metams.

KL. Kas gauna pašalpą iš Streikierių Fondo ir kiek?

ATS. Iš Streikierių Fondo gauna pašalpą tie kurie moka į jį: mokantieji po 50c. metams, gauna pašalpą laike streiko \$4.00 savaitėje; mokantieji \$1.00 metams gauna \$8.00 savaitėje.

KL. Kaip ilgai mokama pašalpa iš Streikierių Fondo?

ATS. Pašalpa iš Streikierių Fondo mokama iki tol, iki kol pinigų tame fonde yra.

KL. Ką gauna nariai už mėnesines?

ATS. LDS. nariai už mėnesines gauna organą "Darbininką" 3 sykius į savaitę; gauna kalendorių ir kitas brošiūras išleistas LDS. Centro Valdybos natarimu.

KL. Kokios teisės narių prigulintų prie LDS?

ATS. Prigulintų prie LDS. narių teisės yra šios: visuose savo kuopos susirinkimuose, apskričių suvažiavimuose ir organizacijos kongresuose, jeigu bus nuo kuopos išrinkti turi sprendžiamą balsą; turi teisę nesioti organizacijos ženkleli; turi teisę gauti organą ir jame svarstyti organizacijos reikalus; turi teisę naudotis organizacijos knygynėliais.

darbo biurais ir tt.; turi teisę, būdami nelaimėje ir varge prašyties pagalbos savo kuopos, arba ir visos organizacijos. Būdami kelionėje arba atvažiavę į naują vietą, turi teisę kreipties į tos vietos LDS. kuopą, arba ir į atskirus narius, prašydami sau laikinos prieglaudos ir pagalbos.

KL. Kur galima prisirašyti prie LDS?

ATS. Prisirašyti galima prie vietos kuopos atsikreipiant pas raštininką arba kitą kuopos valdybos narį, kuris prigulbės išpildyti aplikaciją.

KL. Kur galima prisirašyti nesant kuopos?

ATS. Tokiame atsitikime galima kreiptis tiesiog Centran, 366 Broadway, Boston 27, Mass.

KL. Nuo kada skaitosi pildu LDS. nariu?

ATS. Nuo dienos prisirašymo ir užsimokėjimo visų mokesčių.

KL. Kaip reikia adresuoti kreipiantis Centran?

ATS. Lietuvių Darbininkų Sąjungą arba LDS. Centras, 366 Broadway, Boston 27, Mass.

KL. Ar LDS. turi kokius nors ryšius su Lietuvos darbininkais?

ATS. Taip, LDS. palaiko artimus ryšius su Lietuvos darbininkais per Lietuvos Darbo Federaciją.

KL. Ar LDS. išduoda koki nors paliūdyimą važiuojantiems į Lietuvą?

ATS. Taip, LDS. išduoda paliūdyimą važiuojantiems į Lietuvą, pilnai užsimokėjusiems savo duokles.

KL. Kokia nauda iš paliūdyimo?

ATS. Nauda didelė. Turėdamas paliūdyimą be jokių keblumų gali pastoti nariu krikščioniškų darbininkų organizacijų Lietuvoje ir gauti patarimą ir patarnavimą visokiuose reikaluose.

NEATIDELIOK!

DABAR PROGA PRISIRAŠYTI PRIE LDS.

VERTES

Už vieną naują narį.....\$1.50

Už du naujus narius.....\$2.50

Už tris naujus narius.....\$3.00

Už keturius naujus narius.....\$3.50

Už penkius naujus narius.....\$4.00

Už šešius naujus narius.....\$4.50

Už septynių naujus narius.....\$5.00

Už aštuonių naujus narius.....\$5.50

ir tt.

Daugiausia pripratusiam

gauti fontaninės plunksnos

kosime dar \$10. vertės nau-

jų knygų.

Mes permatome, jog galės

ti ir tokių atsitikimų,

kad naujai prisirašęs narys negalės, ar nenorės užsimokėti mėnesinių už visus metus. Tai ką, ar jau toks narys negeras ir ar tas, kuris prirašė neužsimokėjusių įstojimą? Ne, taip būtų neteisinga. LDS. Centro raštinė rekorduos kiekvieno nario prirašytus naujus na-

rius, užsimokėjusius mėnesines arba ne ir už tą pastarąjį. Už prirašymą ne mažiau 10 naujų narių laike šio vajeaus užsimokėjusių įstojimą pasidaravusio nario paveikslą su aprašymu patalpinsime organe "Darbininke;" už prirašymą ne ma-

žiau 5 naujų narių išduosime tam tikrus paliūdyimus su pažymėjimu, kad laike tokio ir tokio vajeaus prirašė tiek ir tiek narių.

Visų pasidaravusių narių vardus paskelsime organe.

Lai kiekvieno LDS. nario vardas būna pažymėtas pasidaravusių skaičiuje.

Visais Vajeaus Reikalais Kreipkitės Pas:

L. D. S. CENTRA

366 Broadway,

Boston 27, Mass.

NAKTIS.

Nakties tamsumoje
Užmigo laukai,
Nešlama lapeliai
Ir tyli miškai.
Nutilo paukšteliai
Daina užmęsta,
Nečirškia vabzdėliai
Ir miega gamta.
Ir viskas užmigo
Sapnu nekaltu.
Palauki, netrukus
Užmigs ir tu!

J. Naruševičius.

Visi už laisvę

Liudybės brangios kas-gi nemylė?
Žvėrys ir paukščiai visi jos geidžia.
Jei kas užpuola nei vienas netyli.
Ginas pakol juos spēka apleidžia.

Skaityt pradėkim nuo tvirto liūto
Ir apstokim mes ant nykštuko.
Patirsim, kad tarp silpno ir drūto
Nėra skirtumo nei trupiniuko.

Kaip viens taip antras vergaut nenori
Jie gina laisvę iš paskutinio.
Liūtai po žeme, o paukščiai ore
Visi jie myli laisvę buvimą.

Kaip-gi tam žmogui laisvės negerbti
Kurio ir siela iš vieno veikia,
Matant, kad priešas mus nor pavergti
Visokiais būdais mums bloga teikia.

Siame momente kas mums daryti
Ar tiesti rankas ir duot surišti,
Ar laukt kol kilpa pabaigs taisyti
Palenkti galvą ir tiesiai kišti.

Yra, mes žinom, ir tarpe mūsų
Kurie nepaiso visai liudybės.
Jie pardsidavę nevalion rusų
Be jokios gėdos ir be teisybės.

Jiems renka aukas, jiems ir dainuoja
Tėvynės savo lyg nepažįsta.
Ir rusų rojų naktims sapnuoja,
Bet žengt į rojų nieks jų nedrįsta.

Visi jie grįžta tik į tėvynę,
Nors nieko nėra jai nepadarę.
Smerkia ir keikia po kojomis mina
Ir juoda darbą prieš laisvę varę.

It kurapka kad šaulį pamato
Įsmeigia galvą, visa aikštėje.
Sparnus turėjo, skryst nesuprato
Lengvai patapo auka medėjo.

Panašių randas lietuvių mūsų,
Kurie liudybės akims nemato.
Galvas įsmeigę į rojų rusų
O visą kailį pavojun stato.

Mes-gi tautiečiai anksti išvydom
Nelaukiam kol kas nutvers už sprando.
Ir į liudybę veikiausiai skrydom
Nors mūsų priešai dantis galando.

Dar ir šiandien mes dirbt nepaliausim
Pakol tėvynę mes atstatysim,
Mes pirsim bonus, mes jai aukausim
Ir visus priešus mes lauk išvysim.

Mes turim brangią tėvynę savo
Mes vien jai dirbam, jai ir dainuojam.
Lietuva mūsų, mes vaikai tavo
Kitokių rojų mes nesapnuojam.

U. Gudienė.

SVIETIMO MINISTERIJOS

KNYGŲ LEIDIMO KOMISIJOJE

(Duonelaicio g-vė 40)

galima užsisakyti 1922 jos leidžiami žurnalai:

1. "SVIETIMO DARBAS"

— Mėnesinis mokslo žurnalas. V. Krėvės-Mickevičiaus redaguojamas. Jame skaitytojas ras rimtų straipsnių iš visų mokslo šakų, kadangi bendradarbių skaičiuje turi žymiuosius mūsų mokslininkus ir rašytojus. Be to "Svietimo Darbe" yra oficialinis skyrius, kur spausdinami visi Svetimo Ministerijos aplinkraščiai ir įsakymai. "Svietimo Darbo" prenumeratos kaina visiems 1922 metams — 120 auks., pusei metų — 60 auks. Užsieniuose metams — 150 auks., pusei metų — 75 auks.

2. "SKAITYMAI"

— Mėnesinis dailiosios literatūros žurnalas. V. Krėvės-Mickevičiaus redaguojamas. Juose atsispindi visa lietuvių literatūros srityje pažanga. "Skaitymai" turi "Mūsų Raštų" skyrių, kur dedami kritikos straipsniai. Juose skaitytojas ras ir užsienų literatūros apžvalgą. "Skaitymuose" bendradarbiauja visi žymiausi mūsų rašytojai ir poetai.

"Skaitymų" prenumeratos kaina metams — 220 auks., pusei metų — 110 auks. ir 3 mėnesiams — 55 auks. Užsieniuose metams — 260 auks., pusei metų — 130 auks.

3. "MŪSŲ SENOVĖ"

— Istorijos medžiagai rinkti žurnalas, redaguojamas J. Tumo-Vaižganto. 1922 metais išeis 4 knygos. Laiku užsisakant atsieis metams 80 auks. Užsieniuose metams — 96 auks.

4. "KNYGOS"

— Kritikos ir bibliografijos žurnalas, Vaclovo Biržiškos redaguojamas. Per metus išeis 6 knygos. Laiku užsisakant atsieis 48 auks. Užsieniuose — 60 auks.

5. "LIETUVIŲ TAUTOSAKA"

— Redaguojamas V. Krėvės-Mickevičiaus ir prof. K. Būgos. Per metus išeis 3 knygos. Laiku užsisakant atsieis 60 auks. Užsieniuose — 72 auks.

PASTABA: Užsienų Valstybėse, kuriose aukšta valiuta, prenumeratos kaina 100 nuš. brangesnė už čion pažymėtą.

SKIRTUMAS.

VISUOMET UŽSIMOKA PASINAUDOTI PROGA.

"DARBININKO" PRENUMERATOS KAINA

BUVO

Suv. Valstijose metams \$4.00
Ukrubėy arba į Lietuvą ir Bostono apylinkėse met. \$5.00

DABAR

PER GRUODŽIO MĖN. 1921 IKI SAUSIO 15, 1922.

Suv. Valstijose metams \$3.00
Ukrubėy arba į Lietuvą ir Bostone ir apylinkėse metams \$4.00

SKIRTUMAS VIENU DOLERIU.

Reikia, dabar užsirašydami ant metų "Darbininką" sutaupti vieną dolerį.

NUO SAUSIO-JAN. 15-tos DIENOS, 1922-ry METŲ "Darbininko" prenumeratos kaina

BUS

Suv. Valstijose metams \$4.50
Ukrubėy arba į Lietuvą ir Bostone ir apylinkėse metams \$5.50

CIA JAU SKIRTUMAS BUS DOLERIU IR PUSE (\$1.50).

Tai-gi užsirašyti "DARBININKĄ" dabar, per gruodžio mėnesį užsimoka, ypač šiais bedarbės laikais.

"DARBININKAS" buvo ir yra pigiausias ir tinkamiausias laikraštis darbininkams. Užsiprenumeruok arba atnaujink prenumeratą DABAR. Tai geriausia DOVANA SV. KALĖDOMS.

Siųsk \$3.00 arba \$4.00 šiandien "money orderiu," čekiu arba registruotame laiške adresu:

"DARBININKAS"

366 BROADWAY, BOSTON 27, MASS.

L.D. S. Reikalai.

PROTOKOLAS 20-TAS.

Iš LDS. New York ir New Jersey v-tijų aps. suvažiavimo įvykusio gruodžio 4, 1921 m., Newark, N. J. 180 New York Ave., Newark, N. J.

1. Suvažiavimą atidarė patsai apskr. pirm. A. Kazlas su malda.
2. Seka rinkimas komisijos mandantų peržiūrėjimui, maršalkos, reporteriai. Mandatams — Zuikiutė, Karaneckis, maršalka J. Žemaitis, reporteris D. Rupainis.

3. Skaitoma dienotvarkė. Vienbalsiai priimta.

4. Seka vardoaukus:

12 kp. Brooklyn, N. Y. — P. Kyrius, A. J. Dymta.

16 kp. Elizabeth, N. J. — A. Karaneckas, M. Berzanskis, M. Stapiuskas.

15 kp. Harrison, N. J. — A. Zuikiutė, A. Daunoras, M. Kauklis.

14 kp. Newark, N. J. — J. Žemaitis, A. Kazlas, D. Rupainis, P. Alseika.

5. Skaitoma protokolas iš praėjusio suvažiavimo, kuris vienbalsiai priimtas.

6. Tasa valdybos raportų:

A. Kazlas, pirmininkas, suorganizavęs LDS nemažai kuopų, pri-
rašęs naujų narių, išplatinęs daug literatūros, turėjęs daug priešų užpuolimų, visus pergalėjęs ir Pennsylvanijos valstijoje suorganizavęs 7 LDS kuopas, prirašęs 52 naujų narių. Tai praėitų metų pirminio darbo vaisiai. Delegatai atjautė ir atstojimui ir gausiu delnų plojimu padėjo už pasidarbavimą del LDS organizacijos labo ir raportą priėmė. Gerb. A. Kazlas apskričiai paukavo gana gražių naudingų knygų vertės 15 dolerių. Už tą ačiū. Kas daugiau?

2. Seka likusios valdybos raportai, kurie taip-gi buvo priimti. Iš išdinko raportu paaiškėjo, jog išdas tuščias, yra vos tikėtai \$1.50 ir namo bonas \$25.

3. Sekė kuopų raportai. Geriausiai atrodė 16 kuopa: turi knygyną, rengias pikt nuosavą namą, tur L. P. Boną; 14 žada pikt antrą L. P. Boną. Skolins pinigų tam nariai. 15 kp. rengiasi prie prakalbų maršruto.

18 kp. pareiškė A. Milininkas, jog finansiskai gerai stovi. Laukia maršruto ir del kalbėtojo pasidėjo vakarienę ir nakvyne suteikt. 12 kp. ir-gi vidutiniškai laikosi, mitynų nepraleidžia.

4. Nutrė įkurti dramatišką apskričio skyrių ir ikrinko komisiją iš D. Rupainio, A. J. Dymtos, J. Lindvinaičio.

5. Patarta kuopoms rengti diskusijas ir įsteigti mokyklas geresniam pasimokimui rašymo bei skaitymo lietuviškai.

6. Patarta A. Mierninkui parašyti laikutį 73 kp. kas-link atsistatymo \$3.00 už maršrutą.

7. Knyga lai pabūva pas Mierninką, o Mierninkas susirašys su centru ir gal gaus nuolaidą ir tuomet kuopos paims į kuopų knygynus. Sekančiame suvažiavime apskričiai apie tai A. Mierninkas raportuos.

8. Dymtai perskačius moksleivių atsišaukimą visi sutiko kad reikia moksleivių renti pagal išgalės. Ant vietos padaryta kolektas ir sumesta \$7.70. Taip-gi pagėdaujama, kad kuopos rentų moksleivių.

9. Pagėdaujama, kad kuopos šelpų narius esančius ligonbutyje.

10. Atsilankė M. Kerbelis, "Darbininko" administratorius sykiu su apskričio org. D. Kačeta iš New York, N. Y. Administratorius delegatus sveikino nuo centro valdybos ir nuo savęs.

11. Seka valdybos rinkimas. Išrinkta šie: pirm. tas patę gerb. A. Kazlas, vice-pirm. plė A. Zuikiutė, rašt. A. Karaneckas. Organizatoriai iki-sekančiam 22 suvažiavimui palikti tie patys.

Sekantis suvažiavimas nutarta laikyti Harrisone, N.

Suvažiavimą uždarė vice-pirm. D. Rupainis su malda 7:15 val. vakare.

A. J. Dymta,

Buvęs rašt.

P. S. Valdybos antraštas, tikin, paskelbs naujasis raštinnikas, nes aš visų neturiu.

SHELANDOAH, PA.

Darbai mainosi.

Šioje apylinkėje anglų kasyklos gana gerai dirba ir darbininkai pusėtinai uždirba; bet iš kitur pribuvusiam darbas sunku gauti. Sunkiausia tai tiems, kurie nėra dirbę mainose. Pastaraisiais laikais fabrikams sustojus daug yra privažiavusių iš kitur ir be gerų draugų darbo negali gauti.

Beto artėjasi pavasaris, baldų džio mēnuo ir darbininkams gal prisėis išeiti į kovą su milžiniais kapitalistais. Čia randasi nemažai ir tokių darbininkų, kurie apie tai nė nepagalvoja ir prie to kovos nė nesirengia. Savo sunkiai uždirbamus centus praleidžia saliuuose. Mankia "munshina" kaip arkliai prie lovio. Tokiems nerūpi apšvieta nė organizacijos, pakalbink toki darbininką prisiešyti prie organizacijos, užsirašyti laikraštį, gausi atsakymą: "tai kam man reikia jų" arba "neturiu pinigų." Turi užtekti pinigų nuodams. Atėis laisvas kada tie darbininkai su asaromis prašys pašalpos; bet ką ta la jiems atsakys tie darbininkai, kurie šiandien yra organizuoti, apšvięti, jie atsakys: "kuomet mes kovojome su gobšiais kapitalistais už geresnes darbo sąlygas, už pagerinimą būvio; atidavėme jaskutinį centą darbininkų organizacijoms ir apšvietai; prašėme jų pagalbos kovoje su kapitalistais, tai mums atsakėte jog neturite pinigų; mankėte buz per taktis saliuuose. Dabar mes irgi neturime pinigų jus gelbėti."

Tad broliai, darbininkai, pagalvokite, kad paskui nereikėtų skursti, kaip kad dabar skurstą pabrūti darbininkai, kurie koncertus seldavo per taktis saliuuose.

Tiesa, yra darbininkų, kurie įsisingai skurstą ir verti paramos; ypač tie, kurie turi dideles šeimynas ir kurie ligos arba taip kokios nelaimės buvo prispausti.

Pradėkite naujus metus naujai. Supraskite naudą organizacijai ir skaitymą gerų laikraščių.

Šioje kolonijoje randasi Lietuvių Darbininkų Sąjungos 91 kp., kurios nariu gali būti kiekvienas ietuvis darbininkas pasidžads pillyti jos konstituciją. Įstojimas 50 centų; mėnesinė 35c. Tos organizacijos nariai gauna organą "Darbininką" 3 sykius į savaitę; gauna kalendorių ir tos organizacijos išleistų brošiūrų visiškai dykai. Daugiau informacijų galite gauti pas tos kuopos organizatorių Hipolitą Ulčinską, 112 N. Catherine St.

Būtu gerai, kad čia LDS. 91 kp. išaugtų viena iš didžiausių kuopų ir gal tada prasidėtų veikimas Bažnyčios, Tėvynės ir darbininkų labui.

Dabar štai matome eina po visą Ameriką svarbus ir remtinas darbas rinkimas aukų Katalikiškam Universitetui. Iš katalikiškų laikraščių matome jog kitos lietuvių kolonijos tą prakilnų sumanymą remia gausiai aukodami; bet Shenandoro lietuviai nė krust.

Štai buvo paskelbta maršrutas gerb. kūr. B. Bumšai pradendant nuo Mahanoy City o mūsų kolonija aplenkta. Kažin delko? Būtu gėda mums Shenandoh'iečiams neprisdėjus prie to gražaus sumanymo. Gana austa! Stokime į darbą Bažnyčios, Tėvynės ir darbininkų gerovei.

Darbininkas.

RENGKITES.

Apie 10 d. sausio į Naująją Angliją atvažiuoja brangus svečias M. BAGDONAS, Lietuvos Darbo Federacijos įgaliotinis ir Lietuvos Steigamojo Seimo narys LDS. Naujosios Anglijos Apkritis pasinaudodamas proga rengia prakalbų maršrutą.

A. J. Dymta,

Buvęs rašt.

Tad gerb. šio apskričio LDS kuopos ir tų kolonijų veikėjai, kur dar kuopų nėra pasirūpinkite paskirtoje dienoje surengti prakalbas.

LDS kuopoms ir tų kolonijų veikėjams, kurie patys negalės apsimokėti už svetainę ir už išgarsinimą apmokės apskritys.

Tik pasidarbukite, kad iš šio maršruto turėjus kogeriausias pasėkmes. Apart gerb. svečio M. Bagdono, kalbės vienas iš LDS Centro. Užtikrinam, kad prakalbos bus naudingos, tik reikia prie jų kosmarkiausią rengtis.

MIDDLEBORO, MASS.

15 d. sausio 1 val. po pietų.

HYDE PARK, MASS.

16 d. sausio.

NORWOOD, MASS.

17 d. sausio.

PROVIDENCE, R. I.

18 d. sausio.

LEWISTON, ME.

19 d. sausio.

RUMFORD, ME.

20 d. sausio.

LOWELL, MASS.

NASHUA, N. H. —

22 d. sausio, 1:30 val. po pietų.

MANCHESTER, N. H. —

22 d. sausio 6:30 val. vakare.

AWRENCE, MASS. —

23 d. Sausio.

HAVERHILL, MASS. —

24 d. sausio.

HUDSON, MASS. —

25 d. sausio.

WORCESTER, MASS. —

26 d. sausio.

FITCHBURG, MASS. —

27 d. sausio.

GREENFIELD, MASS. —

28 d. sausio.

ATHOL, MASS. —

29 d. sausio, 7:30 v. vak.

GARDNER, MASS. —

Sausio 29 d. 1:30 v. po pietų.

WESTFIELD, MASS. —

30 d. sausio

Su visais maršruto reikalais kreipkitės pas LDS Centro Raštinę, 366 Broadway, Boston 27, Mass.

LDS. N. A. Apskričio Valdyba: Pirm. V. Kudirka, Rašt. A. Navickas.

L. D. S. KUOPŲ SUSIRINKIMAI.

NEW HAVEN, CONN.

LDS. 28 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlioį, 22 d. sausio, 1-mą val. po pietų bažnytinėje svetainėje 295 St. John St. Kviečiame visus narius atėiti. Taip-gi atsiveskite naujų narių.

TRENTON, N. J.

LDS. 82 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlioį, 22 d. sausio, Lietuvių Politikos Klubo salėje 82 Dickson St. Visi nariai malonėkite pribūti, nes turime daug svarbių reikalų aptarti. Atsiveskite naujų narių.

CHESTER, PA.

LDS. 19 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlioį, 22 d. sausio, paprastoj vietoj 622 Morton Ave., 8:30 val. po pietų. Visi nariai malonėkite pribūti paskirti laiku, nes turime daug svarbių reikalų aptarti. Atsiveskite naujų narių.

WATERBURY, CONN.

LDS. 5 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlioį, 22 d. sausio, tuojus po pamaldų, paprastoj svetainėje. Visi nariai malonėkite pribūti, nes turime daug svarbių reikalų aptarti. Atsiveskite ir naujų narių.

ELIZABETH, N. J.

LDS. 16 kuopa laikys mėnesinį susirinkimą, 22 d. sausio, 4 val. po pietų bažnytinėje svetainėje. Užkyliami visi nariai pribūti.

CUMBOLA, PA.

LDS. 86 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlioį, 22 d. sausio, paprastoj vietoj, ir paprastame laiku. Visi nariai malonėkite pribūti, nes turime daug svarbių reikalų aptarti. Taip-gi atsiveskite ir naujų narių.

DAYTON, OHIO.

LDS. 60-tos kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlioį, 22 d. sausio, 2-ą valandą po pietų sv. Kryžiaus parapijos svetainėje. Visi nariai malonėkite pribūti, nes turime daug svarbių reikalų aptarti. Taip-gi atsiveskite ir naujų narių.

SO. BOSTON, MASS.

LDS. 1 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks utarninke, 24 d. sausio, 1-mą val. po pietų LDS kambariuose, 308 W. Broadway. Visi nariai ir garb. malonėkite pribūti paskirti laiku. Taip-gi atsiveskite ir naujų narių.

VILNIAUS ISTORIJA.

Linas Gira.

Vilniaus istorija: nuo jo įsikūrimo iki 1570 m.

Pirmą kartą Vilnius paminėtas pirmą kartą Gedimino, toje vietoje, kur vėliau išsiplėtojo didelis miestas, buvo iš seno gyvenamoji vieta: pilai, pilies, dūžys. Tai patvirtina kad ir žinomas kryžiuočių kunigas Vytautas grafas Kyburg'as, aplankiusis Vilniuje 1397 m., kuris matęs Vilniuje daugelį labai senų vietų medžių, iš ko ir įsiaišėjo, kad "šioje vietoje dar pirmą Gedimino buvęs sodžius. Kitokios rūšies senų medžių nėra, visi jie buvo iškirsti įvedant krikščionybę deliamojo jų garbinimo; tik vaisių medžių neišnaikinta dėl jų netinkamumo tiems tikslams."

Kad pirmieji tos vietos ir apylinkių gyventojai buvo lietuviai, geriausiai parodo tai, jog dar ir šiandien, nors Vilniaus apylinkių gyventojai sodiečiai, per dvejus mylių apykūlį jau nuo kelių dešimtų metų tekamba vien gudiškai ir lenkiškai, tačiau sodžių, upių, kaimų ir k. vietų pavadinimai tebėra dar lietuviški, visi lyg kur giliai Aukštaituose. Tą pat rodo visi papročiai, būdas ir daugelis užlikusių dar jų tariamojo lenkų kalbų grynai lietuviškų žodžių, ypač iš namų gyvenimo ir ūkio srities. Taigi visi galime tikėti Kyburgu, buvusiu Vilniuje XIV-jo amžiaus pabaigoje (1397 m.), kai jis rašo apie Vilniaus apylinkių liaudį, jog jos "kalba esanti lietuviška, prūsų šaka." Bet ne tik Vilniaus liaudis kalbėjo tais lietuviškais: kalbėjoji savo tarpe lietuviškai taip pat ir bajorai bei didžioji kunigaikščio dvariška. Taip antai, Kyburgas, atvykęs Vilniui, Vilniaus pilies maršalas Jomantas tuojau atsijungęs valdininkas, kuris prakalbęs kryžiuočių pasiuntinius lietuviškai, ką jiems turėjęs išsakyti vokiečių kalbon jų atsiėmęs su savim vertėjas.

Žinoma, pradėjęs augti, ypač pavirtęs jau Lietuvos sostine, Vilniaus miestas nebegalėjo pasilikti vienų lietuvių miestas; didesni miestai ne tik mūsų laikais, bet ir seniau buvo iš dalies tarptautiniai. Jau Gediminas, norėdamas pakelti miesto pramonę ir prekybą, kvietėsi savo sostinėi iš kitų valstybių amatininkų ir pirklių, ypač gudių ir vokiečių. Algirdo laikais Vilniui atvyko dar daugiau gudų. Nuo Jogėlos krikšto pradėjo spausiti Vilniui ir lenkų. Vytautas įkurdino čia karajimų ir totorių. O žydų atsirado Vilniuje tuo pat laiku, kur ir Lenkuose. Visi tie atėjūnai, apsigyvendami Vilniuje, atsinešdavo su savim ir savo kalbas. Kadangi pirmieji Vilniaus atėjūnai buvo daugiausia gudai ir vokiečiai, tai jau Vytauto laikais tie dvi kalbi ypač turėjo būti gana plačiai vartojami šalia čia įsigalėjusių lietuvių kalbos. Senovės Europos miestų santarka, kiekvienos kitos tautos gyventojai statėsi savo namus ir apsigyvendavo tam tikrose atskirose miesto dalyse, kurios nuo jų gyventojų tautybės ir savo varda gaudavo. Taigi ir Vilniaus miestas, atsiradęs prie didesniams nelietuvių skaičiams, ėmė skirtis į kelias atskiras dalis, tautomis. Taip antai Gediminas leido gudams apsigyventi skyriumi nuo lietuvių; taip pat paskyrė atskirą miesto dalį vokiečiams ir lenkams. Ilgoji gatvė, eįsi nuo Rudaminos kelio ligi pat pilies, skyrė miestą į dvi puses: nuo Neries upės buvo gudų pusė, priešais — lietuvių. Vokiečiams ir lenkams buvo paskirta miesto dalis paliai šv. Mikalojaus bažnytelę, vėliau pavirtusi grynai žydų dalimi. Taip pat į rytus nuo miesto buvo dar gudų gyvenamas kaimas, vadinamas Jurjevskaja. Slobooda. Atvažiuojantiems Vilniui įvairiais reikalais sveitimų šalių žmonėms buvo taip pat atskiri kiekvienai tautai viešnamiai: gudų, vokiečių ir k.

Taigi galima sakyti, kad Gedimino, Algirdo ir Vytauto laikais miestiečių dauguma buvo lietuviai, tačiau buvo jau nebemaža ir nelietuvių, ypač gudų ir vokiečių, kurie suteikdavo Lietuvos sostinei, be abejo, nemažą tarptautinio miesto žymį. Tačiau tuo nėra ko stebėtis. Atsiminkime, kad Krokuva, būdama lenkų karalijos sostinė, kurį laiką buvo grynų gyvenamasis — vokiečių miestas. Mat, senovė ir lietuviai ir lenkai turėjo tą bendrą sąrūgų tautų žymę, jog laikė sau negarbe verstis amata arba prekyba, ko anaipol nevengė praktingi gudai ir vokiečiai; o kadangi seniau visi amatininkai ir pirkliai iš dvosios išimtinai miestuose, ypač sostinėse, kur gaudavo gero uždarbio ir prie valdovų dvarų, ir iš atvažiuojančių čia bajorų ir karžygių, tai jų buvo pilni ir lietuvių Vilniaus ir lenkų Krokuva, kuri per jų daugybę kurią buvo pasidariusi net kaip ir nelenkų miestas.

Lietuvos kunigaikščiai ligi Vytauto taip pat, kaip ir bajorai ir liaudis, vartojo namieji lietuvių kalbą. Bet kadangi Lietuvos kunigaikščiai dažniausiai vedavo sau žmonas gudų kunigaikštaites, tai Vilniaus kunigaikščių pilyje plačiai skambėdavo, žinoma, ir gudų kalba, kuri, be to, buvo tais laikais ir dar ilgokai oficialinė ir diplomatinė lietuvių valstybės kalba, kaip ir kaimynų valstybių daugumai suprantama. Lietuviai bajoraičiai, kuriuos tėvai atėję valdžios vietas, buvo todėl siunčiami į gudų miestus, vienuolynų mokyklas, kur jie mokėsi rašyti ir skaityti gudiškai. Pasak vyskupo Andriaus Vosilos, gudų kalbą tapusi Lietuvos valstybėje diplomatinė kalba nuo to laiko, kai Lietuvon atvykę iš anapus Dniepro mokyti gudų pabėgėlių, pabėgusių, užplūdus tuos kraštus žiauriu tominiams.

Vytautas, gimęs iš tikros žemaitės bajoraitės Birutės, žinoma, buvo išauklėtas lietuvių kalba. Yra žinių, kad Vytautas kalbėdavęs lietuviškai ir su Jogėla. Nuo Vytauto laikų lietuvių kalba, matyti, jau nyksta Lietuvos

kunigaikščių rūmuose, stumiama lauk pradėjusios spraus-tis nuo Jogėlos susidėjimo su lenkais, lenkų kalbos. Taip pat dar mokėjęs lietuvių kalbos didysis Lietuvos kunigaikštis Kazimieras, Jogėlos sūnus; bet, kadangi jo motina buvo ne lietuvė, ir jis buvo užaugęs Krokuvoje ir lenkų tarpe auginamas, lietuvių kalba jau nebebuvo jo gimtoji kalba. Tačiau lietuvių kalba mokėti Lietuvos kunigaikščiams tuomet dar buvo būtinai reikalinga, taigi ir Kazimieras, būdamas dar tik karalaitis pasakė "strykloviskio, buvęs lietuvių didžiūnų 1440 m. atiduotas mokytį lietuvių kalbos pas lietuvių mokytojus vertėjus ("do Litewskich go tlomaczow panowie dali"), ko "lenkai veltui jiems gyne." Taigi tais laikais Lietuvos bajorai didžiūnai, o su jais, žinoma, ir Vilniaus miestelėnai ne tik mokėjo, bet ir gerbė savo tėvų kalbą.

Bet dar ir vėlesniais laikais atrandame vis karts nuo karto viešojo lietuvių kalbos vartojimo Vilniuje pėdsakų. Taip antai, 1498 m. balandžio 23 d. Vilniuje buvo labai didelė iškilmė: buvo šventinami kartiniai akmenys statomosios aplink miestą aukštos mūro sienos; toje iškilmėje dalyvavo didysis kunigaikštis Aleksandras ir vyskupas Taboras. Taigi šventinam dabartinį Aušros vartų akmenį, procesijai kiek ilgiau čia sustojus, buvę pasakyti du pamokslai: lenkiškai pasakė vienas Karmelitų vienuolis, lietuviškai — Bernardinų vienuolis.

Taip pat yra žinoma, jog 1526 m. parapinėję šv. Jono bažnyčioje buvo laikomu du kunigų pamokslams sakyti: vienas lietuviškai, antras lenkiškai. Lietuvių pamokslininką laikė bažnyčios klebonas, taigi jis buvo kaip ir oficialus pamokslininkas; antrąjį kunigą lenkiškiems pamokslams sakyti laikė savo lėšomis "kai kurie" Vilniaus miestelėnai. Taigi neapsiriksime iš to sprendę, kad tuomet lenkų pamokslai Vilniuje yra buvę tik, gali būti, labai dar nedidelio miesto gyventojų skaičiaus klausimi ir mėgiami, vadinasi dar nedaug kas tebuvo mokėję čia tąją kalbą; užtat lietuvių kalba buvo čia dar labai plačiai žmonių vartojama. Vilniaus istoriko M. Balinskio žodžiais dar ir pirmoje 17-jo amžiaus pusėje (apie 1630 m.) didelė Gedimino sostinės miesto gyventojų dalis, nors jau ir kalbėjusi lenkiškai, tačiau "gilesnės mištinis supratsti reikalavusi senovės protėvių kalbos" ir jų dvasios reikalams aprūpinti akademine šv. Jono bažnyčioje jezavitai dar buvę priversti laikyti ir lietuvių pamokslininką.

2. Lietuvių kalbos nykimo laikotarpis (1570—1737 m.). 1569 m. Vilniaus vyskupas Valerijonas Protasevičius, norėdamas sėkmingiau kovoti su įsigalėjusiais čia tais laikais protestantais, paskvietė Vilniui jezavitų kunigų. 1571 m. jiems buvo pavesta pirmoji prapinė šv. Jono bažnyčia, prie kurios jie jau 1570 m. įkūrė savo mokyklą kolegiją. O 1574 m. Vilniaus jezavitų veikimo vadžios tenka garsiajam lenkų pamokslininkui patrijotui kun. Petriui Skargai, kuris paskiriamas kolegijos vicerėktoriui, bet iš tikrųjų tampa vyriausioju jos vedėju, nes rektorius kun. Valsevickis išvažiuoja į Lenkus. Taigi nuo tos jezavitų kolegijos įsteigimo, ypačiai nuo kun. Skargos rektorijavimo dienų kaip tik prasidėjo jų tikslus ir juo tolyn, juo labyn ir subyn vedamas Vilniaus gyventojų lenkinimas. Lietuvių kalba pamažele sėkmingai vėjama lauk iš bažnyčių ir šiaip viešojo gyvenimo, jos vieton visur brūkama lenkų kalba, kurios uždavins — kuo tyrčiausiai išryškiai sujungti ne visai kartais paklusni Lietuva su "Korona" — Lenkija. Žinoma, tuo pačiu lietuvių kalba buvo pamažele gūjama ir iš privatinio bajorų ir miestelėnų gyvenimo, kol jų namuose išvisiepatavo vien lenkų kalba, o susilenkinus aukštesniesiems, mokytesniesiems ir turtingesniesiems sluoksniams, nebegalėjo atsispirti tai ištautėjimo bangai, ne dažniau susisiekiant su Vilniui artimesnių apylinkių gyventojais ir visi kiti mažesnieji Lietuvos miestai ir miesteliai, kurių gyventojai — pirkliai bei amatininkai — vieni del reikalo, kiti iš "unaro" taip pat negalėjo atsilikti nuo sostinės kolegų.

Bet grįžkime prie Skargos ir jo rolės Vilniuje. Skarga, kaip žinome, buvo ne tik jezavitų tarpe, bet ir tarp visų Lenkijos ir Lietuvos dvasininkų geriausias tais laikais pamokslininkas, gali pasakyti, genijingas pamokslininkas, bet visų pirma jis buvo didžiausias lenkų patrijotas. Štai kaip jį apibūdina lenkų rašytojas M. Balinskis: Skarga buvo tuo aukštesnis už juos (kitus jezavitus), jog nors buvo vienas savo vienuolių sūnus, tačiau tapęs jezavitu, be, taip sakant, vienuoliškojo kosmopolitizmo, išlaikė savyje ne užgesusią prisirišimo prie tėvynės kibirkštį, kuri jį dar d r a r e n k u. Atvykęs Vilniui metais anksčiau prieš savo paskyrimą kolegijos vicerėktoriui (1573), Skarga tuojau ėmėsi čia kurti įvairias religines ir galeistingumo brolias, kurios šalia tais laikais įvedamų nepaprastų bažnytinių iškilmų (su lenkiškuoju raugu), geriausiai tiko įtraukti į lenkinimo spastus kuo plačiausioms miestiečių minioms. Skarga savo nepaprastu kalbingumu traukė į save vis daugiau minių, ir jo darbas turėjo puikiaiusiai jam sektis.

"Nuo to Skargos vyresnumo (kolėgijoje), — rašo M. Bažinskis, — prasidėjo naujoji epoka ir naujoji Vilniaus protinio judėjimo jėga. Gyva pasidarė sakykla, vieningas organas, giliau prabylas į širdį, kuris buvo pirmą nutirpęs arba nepajėgias įtikinti klausytojų." Aiškiau kalbant, toji naujai Skargos pradėtoji Vilniaus gyvenimo fazė, tai buvo lietuviškojo ligi tol Vilniaus ištautinimo politikos fazė. Minėtoji jezavitų kolegija, vėliau akademija, — nuo Skargos laikų pradėdant, savo auklėtinis sielose, o per juos ir aukštesniuose luomuose sistėmingai skiepija Lenkijos "Rzeczpospolitos" ir lenkų kultūros

meilę; o jos daromos įvairios viešosios tikybinės bei patriotinės iškilmės ir pamokslininkai veja lietuvių kalbą iš plačiųjų minių tarpo, brukdami jos vieton lenkiškąją. Taigi lietuvių kalba Vilniuje negalėjo nesiraukti vis siauryn ir siauryn, kol pagaliau 18-jo amžiaus pradžioje, visai buvo išstumta iš Vilniaus bažnyčių, o tuo pat ir iš miesto gyventojų namų.

Netrukus Vilniaus lenkintojams nebeužteko jau nė Skargos nurodytojo įrankio lenkinti sakyklos; pradėta ieškoti dar tikresnių, artimesnių kelių į žmonelių sielas. 1581 m. Lietuvos jezavitų įstaigų vizitatoriaus Jono Karminatos sumanymu buvo įvesdintas paprotys mokytį katekizmo prekyvietėse (turgavietėse) ir vyriausiose Vilniaus miesto gatvėse ir net prie miestų vartų (atvykstantiems į miestą apylinkių sodiečiams mokytį). Jezavitai, pasak Balinskio, griebėsi, to darbo priprastu jiems uolumu. Kadangi toji katechizacija buvo, žinoma, aiškinama lenkiškai, tai neapsiriksime pasakę, jog tie katekizmų uolūs mokytojai ne tiek Dievo garbei ir sielų (dūšių) išganymui, kiek lenkybės naudai darbavosi.

Tiesa, Lietuvos lenkinimas buvo jau mėginamas varyti kur kas seniau, nuo pat katalikybės pradžios. Jau atvykusieji su Jogėla ir Jadvyga Lietuvos krikštinti lenkų kunigai skelbė ne tiek Křistaus mokslą, kiek lenkybę, nes žmonės nesuprato, ką jie aiškino apie tikybą nesuprantama dar tuomet lietuviams kalba, bet jau žinojo, kad to naujojo, aukštesniojo tikėjimo moko lenkiškai. Pirmieji Vilniaus vyskupai taip pat buvo daugiausia lenkai. Tokiu būdu, kaip teisingai sako lietuvių kunigų memorialas (išleistas 1913 m.) "Lietuvos bažnyčia dar pačioje savo jaunumėje įgijo aiškiai lenkiškų žymių." Rūpintasi išplatiati "daugiau polonizmą, ne evangeliją." 1526 m. pirmą sykį buvo pamėginta lenkinimo darbas įtraukti ir mokykla. Tais metais pirmajam, įvykusiam Vilniuje, vyskupijos sinode buvo nuspręsta, kad parapijos mokyklose evangelija ir šv. Pauliaus raštai būtų aiškinami lenkiškai ir lietuviškai. Taigi, kaip matome, lietuvių nutautinimo darbas buvo jau varomas ir be jezavitų, ir ne Skargos jį pradėjo. Bet jis ir jo padėjėjai bei įpėdiniai savo visuomeniniu veikimu ir per kolegiją, vėliau akademią, taip sistėmingai tą darbą pavarė, taip mokamai jį pakreipė ir davė jam tokių naujų impulsų, jog lig tol nekaip teisekės lietuvių nutautinimas nuo to laiko ėmė augti tokiu šuoliais, jog jau po kelių dešimtų metų to darbo Vilnius buvo jau kaip ir koks lenkų miestas.

1589 m. Vilniui atvyko naujai išrinktas karalius Zigmantas III. Jezavitai, kurie tais laikais pasidarė jau vyriausiais, gali sakyti, visuomeniniu Vilniaus gyvenimo vedėjais, sutiko karalių labai iškilmingai. Tokia iškilmė, kaip karaliaus sutiktuvas, — gerai žinojo jezavitai — gali padaryti kuo didžiausį ir ilgai neužmirštamą įspūdį vilniečiams, ir juo toji iškilmė bus didesnė — juo tas įspūdis bus labiau neišdildomas. Taigi jezavitai ir tą iškilmę taip pat pasistengė išnaudoti lenkybės naudai. Tad sutikimas paruošta kuo iškilmingiausias, o iškilmė — kuo lenkiškiausia, kuo patrijotiskiausia. Jau prie pirmųjų miesto vartų (Rūdninkų kelyje), pro kuriuos karalius turėjo įvažiuoti, šeši pastatyti kolegijos studentai šaukė "Vivat rex" ir lenkiškai "Žy, Zygmuncie!" Visos tos iškilmės neaprašinėsim, bet jau iš tų pirmųjų charakteringų šauksmų galima lengvai numanyti, kad toji iškilmė visa buvo prisiunkusi tojo lenkiško patriotinio "Žy, Zygmuncie." Tačiau ir lietuvių dar negalima buvo visiškai nustelbti, ir, nors labai nedaug, bet delto reikėjo užleisti ir jai vietos net pačios kolegijos vardu karaliui išreikštame pasveikinime.

Būtent, ant rytojaus po savo atvykimo Vilniui karalius lydimas didelio dvariškių ir didžiūnų būrio, nuvyko į kolegiją, kur iškilmingai sveikinamos jįsai "dideliu pagėimu," kaip sako M. Balinskis, "klausės suposmuotųjų jam pasveikinti eilių ne tik graikiškai, lotyniškai ir net hebraiškai, bet ir visomis Europos kalbomis, neišskiriant lenkų ir lietuvių kalbos."

Tarp sveikinusiųjų karalių mokinių buvę šie: Mikalojus Pocius (Pac), Jurgis Tiškevičius, Vesolovskis, Svienickis, Olai (?), Makovskis, Zborovskis, Valavičius ir k. Visi tai pirmųjų tais laikais didikų vaikai! Kurie nors tad iš jų galėję įsigieisti pasveikinti Zigmantą ne kaip Lenkų karalių, bet kaip Lietuvos kunigaikštį, ir tam pasirinko sau tuomet dar savą lietuvių kalbą. Ir jezavitai, greičiau bijodami savo nesutikimo nustoti mokinių iš Lietuvos didikų tarpo, negu kitais kuriais atžvilgiais, leido toms jauniesiems lietuvių aristokratijs atžaloms pasveikinti karalių lietuviškomis eilėmis.

Kad tasai genialinis kolegijos jausmų išreiškimas padarytų karaliui didesnį įspūdį, tos eilės (taigi ir lietuviškos) buvo dar išrašytos salės sienose. Negana to, kolegijos rektorius liepė visas prakalbas ir pasveikinimus eilėmis, profesorių ir mokinių sudėtus ir pasakytus, išspausdinti trejose atskirose knygos ir įteikė juos Zigmantui. Tokiu būdu tose knygos buvo išspausdinti ir tie lietuviškieji pasveikinimai, pirmieji poezijos kūriniai lietuvių kalba. Tas brangias mūsų literatūros istorijai knygas dar matė lenkų istorikas Lukaševičius, nes vienas savo veikale (Dzieje kościola Helweckiego w Litwie t. I, 59) įvardija visų tų trejų knygų pilnas antraštes. Vienas iš tų knygų, sakosi žinojęs dar ir minėtasis M. Balinskis. Bet šiandien, deja, nebegalima jau tų rety knygų nė pėdsako surasti, kur galėtų būti; tur būt visai kur dingio.

(Bus daugiau)

PAUKŠTYTĖ.

Linksma paukštytė,
Krauna gūstelę,
Darbą pabaigus
Čiulba dainele.

Gera tai paukštei:

Liuosa gyvena,
Anksti nubudus
Giesmę čirena.

Anksti nubudus

Skrenda į lauką,

Auždama dainą.

Ore vis plauko.

Sėdama sėsė

Žalią rūtelę

Draug su paukštyte

Traukia dainele.

Greit ir artojas

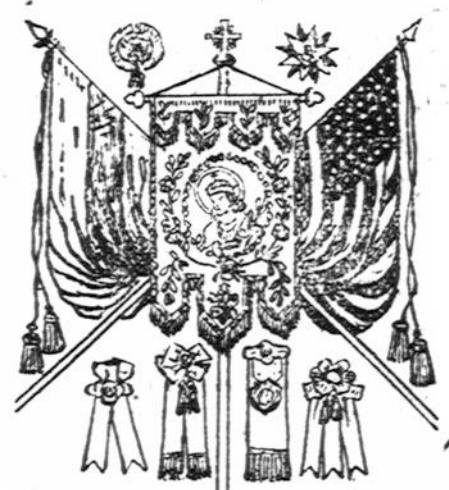
Eis prakaituoti,

Paukštę užgirdęs

Pats ims dainuoti.

Svirno žvėnė.

DRAUGIJŲ ATYDAI.

Vėlavos, Kukardos, šurpos, Guzikų, Antspaudos, tai mūsų specialius kumas ir ilgų metų praktika. Kaip seniausia išdirbystė. Už gerą ir artistų darbą, liudija ir dekojama mums tūkstantai draugijų. Reikalaukite informacijų.

M. A. NORKUNAS,

16 Pleasant St., Lawrence, Mass.

PRANEŠIMAS LIETUVIŲ VISUOMENEI.

Pas mane galima gauti visokių knygų: dvasiško ir svietiško turinio ir užrašau visus katalikiškus laikraščius. Pas mane galite taip pat gauti visokių šventųjų paveikslų, rožančių, šaplečių, kryžių, kryželių, medaliukų ir kitokių religinių daiktų; taip pat laisvam popieriui su pasveikinimais: pas tėvus, brolius ir tt. Turu pardavimui visokių atviručių Lietuvoje ir Amerikoje spausdintų ir labai dalių ir juokingų. Pas mane galite gauti visokių kalendorių ir taip visokių daiktų ir visokių gyduolių, kurios yra leidžiamos agentams pardavinėti.

Norėdami gauti platesnį informaciją, prisiskite pašto ženklelį už 2c. atsiminti. Kas pils pas mane nemaziau kaip už \$3.00, gaus dovanų vertės 50c. Patarnavimas ir teisingumas visiems užtikrintas. Katalogą aš neturiu, tad meldžiu to nereikauti.

Su visokais reikalais meldžiu kreiptis šiuo adresu:
JONAS MICKEVIČIUS,
205 Farren Ave., New Haven, Ct.

NERA SKIRTUMO.

Mums nėra skirtumo ar Jūs bila už spaudos darbus \$50.00 arba \$500.00 mėnesį.

Mes priimsime užsakymą didelį ar mažą ir norime parodyti Jums delko mes manome, kad galime būti Jūsų spaustuvininkais.

Jeigu nebūtų gera priežastis, tai mes neužimtume brangios laikraštys vietos kiam apgarsinimui.

"Darbininko" Spaustuvė įrengta naujaisiomis moderniomis mašinomis ir spaudos darbai atliekami greit ir gerai.

Su visais spaudos darbais kreipkitės šiuo adresu:
"DARBININKAS"
366 Broadway,
Boston 27, Mass.
TELEFONAS SO. BOSTON 620

BLOGIEJI PAVYZDZIAI.

BLOGIEJI PAVYZDZIAI.

Kaip tai užkrečiantieji yra pavyzdžiai ir labiausiai blogieji pavyzdžiai. Daug dalykų žmogus iš mažens išmoka nuo kitų žmonių, viskas įauga žmogaus sąmonėje ir žmogus jau sunkiai nuo jų atsiskolina. Viskas yra auklėjamas, tai yra rengiamas ir tikrąjį pilną žmogų, o auklėjimas yra dar davimas būsimam pilnam žmogui kuodangiau, — visų gerųjų ypatybių, todėl auklėtojai turi būti patys pilniausi žmonės, tai yra žmonės be mažiausių ydų, jie žūrėti ir dalykai idealiai.

Bet auklėtojai nėra tokie, nes jie iš kartos į kartą buvo auklėjami žmonių taipgi ydingų. Kad baisiausias yra reikalus naikinti ydas, tai nėra reikalas bekalbėti, nes apie tai yra jau daug kalbėta mokslo žmonių, daug patarimų, pamokinių yra palikta, bet vien nuogu patarimu arba pamokiniu žmogus nepamokins, dargi atbūkinti jo norą toliau ir bejieskoti būdų kaip ydų nusikratyti ir žmogus skurs nieko negalvodamas savo ydose. Pavyzdžio, gero, idealio pavyzdžio yra kiekvienas reikalingas!

Ir idealiai mąstant negalima vadinti žmogaus kokius nors geru vadovu arba auklėtoju jeigu jis pats ydose paskendęs. O ydų mes visi turime begales, visi turime patys save auklėti. Gerai, auklėti aš — save — tik, Dieve tu mano, gi kiekvienam žingsny klūdo ir klūdo blogieji pavyzdžiai, o ti blogų pavydžių kurkas daugiau negu gerųjų. Ir nežinau žmogus ar prakeikimo ar ko kito yra verti visi tie, kurie yra palikę mums po dabartiniams, šimtmečiais metų kurtos kultūros dalykais vien užleptą, priręgtą kiekvieno apgavimui melą, vien nuodus butelinius su gražia, vyliojančia išvaizda. Blogų pavydžių palikėjai gal geriau būtų negyvenę visai, nes jie paliko amžiną blogumą, amžinus nuodus.

Kad nenukrypti nuo tiesos kelio reikia pasakyti dar ir tas kad netik gal būtų geriau buse kad blogų jau esančių pavydžių palikėjai būtų negyvenę, bet geriau būtų kad ir mes negyventume jei duodame blogus pavydžius. Jei mes duodame sekančioms kartoms blogus pavydžius, tai aišku verti esame prakeikimo. O mes irgi jų duodame ir tuo didiname blogumą pasauly.

Ar geri tie žmonės buvo, kurie išrado ir paliko mums naudotis savo nuopelnais, pažeminimui savo žmogiškos vertės tokius dalykus kaip rūkymą, kaip tuščių panašius rūkymui dalykus. Jų kiek tai jiegi be reikalingai išaikovojama jei norima blogus papročius nusikratyti, kiek jais užkrečiama kitų dar ramių, tikrų žmonių! Nori žmogus pamesti kokį blogą išproti, kurio blogumo nebuvai iki šiol supratęs, kamuojes jo besikratydams, bet jis verčia tave ir gana, jis tave nepaleidžia, nors tu jo nori atspalaidoti.

Ir nors pats žmogus būdamas gal su daugiau ydų kaip tas palikėjas kokios nors iš jų pas tave esančios, bet nūnai sau širdyje: „Būk amžinai prakeiktas, kuris mane taip kančini dabar, kad ne tavo pavizdys, kad ne tavo pamokinimas, bebūčiau aš buvęs tokiu kokiu su dabar, o dabar esu — niekas!“

Ir taip pat reikia sakyti ir apie patį save jei esi ydingas, neįdėtingas, vargias esi. Prakeikti visi tie, kurie užkrėtė žmones blogais pavyzdžiais, jie patys būsiantys, tamsę, niekė, ir juos prakeikia ir prakeikti gali ne žmonės, ne tie žmonės, kurie patys stena ne tikungu, bet prakeiktis —

vienintėlės teisybės, vienintėlio idealo šaltinis.

Žmogus neturi tiesos sakyti artimui: „Tu — niekšas!“ jeigu pats yra blogumų pilnas, o kad visi mes esame su blogumais, tai nėra kalbos — žmogaus rūbas, augštas padėjimas, autoritas dar toli, toli nėra įrodytoji kad žmogus jau ant tiek savo žmogiškoj vertėj yra iškilęs kad turi tiesą kitą niekinančią.

Blogi pavyzdžiai — mūsų žindytojai amžini mūsų priešai. Ir skaudu kad yra tiek jau buvę ir mes dabar esame tiek daugelio blogumų auklėtojai, paliktojai, platintojai. Kad tur būt tokią tvirtą galybę, kuri neleistų blogumui būti pasauly, taip juos prašalintų kad mes net nežinotumėm kad yra blogi dalykai! Būna visi blogų pavydžių tvirtintojai, ir mes ir pirm mūsų gyvenime, bet mes turime didinti praklūmą, ir naikinti blogumą ne tokiu būdu kad sakytume kitam: „E, tu niekšas, bolševikas esi! aš su tavim nenoriu nė kalbėti!“ bet turime pirmą save idealiais padaryti, ir kol save padarysi be ydų, tai suprasi kad labai augštas save statei be atodairos niekinamas kitus, kad žmogus neturi tiesos kito prakeikti, kaip tai prakeikia daug kas kitus už tai kad jie netaip mano kaip jie.

Mokina kartais kunigas vargšą — žmogų kentėti, o pats net nei nepamano kaip jis padarytų tokio vargšo vietoj būdamas. Ir taip daug įvairių žmonių auklėtojų, žmonių pavydžių daro: ir mokytojai mokyklose ir kunigai bažnyčiose ir vadai kariuomenėse, nors patys yra tankiai tokie pat blogi kaip jų keikiami mokiniai.

Vargo Poeta.

Prierašas: Skaitytojai neužsipulkit už „kunigo“ pavartojimą — aš čia neskyriaus kas žmogus būtų, aš prieš kunigo idealą negaliu kaip tikintis kalbėti, o šiame rašinyje kuogi — žmogų turėjau omeny. Nepasakykit taipgi:

„Et, ciciliukius kvailas, mat irgi kovoja su tikėjimu!“ ar kaip panašiais. Jei ir pasakyti kas, aš neužsigausiu, nes žinau kad tas būtų netiesa, o apie netiesą aš ir nesiginčysiu.

Man prisėjo iš gyvenimo pavydžio patirti kaip skaudu girdėti kaip tave mokina ir bara kartais toks žmogus, kuris tavo padėjimo visai nesuprantą.

Vargo Poeta.

Kaunas, 10-XI-21.

MYSLĖ.

Du ratu pagirytje stovi.

Leškok prakilnaus žmogaus tarp tų, kuriuos peikia pasaulis.

L. Tolstojus.

Tėvas Nu, kaip, Juozuk, klausė tave šiandien mokytojas?

Juozuks. Jau penkta diena kaip klausinėja.

Tėvas. Kiek gi jis tau pastatė?

Juozuks. Iš viso, dabar išeina penki.

FONOGRAFO ADATOS

Galima su viena adata gražiai dešimtis rekordų.

Prisiųsk 10c. delei sampelio, arba vieną dolerį, o gausi 12 bakselių ir prie to duosim dubeltavą rekordą DYKAL. Rašyk šiandien ir gausi naujausią rekordų ir fonografo katalogą.

IDEAL RECORD CO., Box 452, Scranton, Pa.

KATALIKŲ INTERNACIONALAS.

INTERNACIONALAS

KATALIKIŠKAS.

„Tarptautytė, tai yra, internacionalizmas pasaulinis apsiereiskia mūsų akys; jis auga, bujoja, pirmyn žengia; žodžiu: kiekvieną dieną tampa reališkėnu. Jau yra internacionalas komercijinis — vertelgyvystė; mokslo; susisėmimų — pašto, telegrafo, socialistų; laisvamanių ir daugelio kitų. Kodėl gi tad dabar nebėgaletų apsiereikšti ir Internacionalas Katalikiškas?“ Taip tai raše aimanuodamas keletą metų atgal ištroškęs tos puikios idėjos — Internacionalo Katalikiško mus garsus Adomas Jakštas — pralotas Aleksandras Dambrauskas. Tiesą pasakius, mes katalikai įvairių tautų ir rasų srityje grynai tikėjimo turime per du tūkstančių metų — puiku, stamantru Internacionalą Katalikišką įkurtą paties mus Dieviškojo Mokytojaus Jezaus Kristaus ant Nesunaikinamos uolos — apaštalo Petro ir jo įpėdinių — popiežių. Tas tai Internacionalas — Sventa visur esanti Katalikiška Bažnyčia net ir iki šiai dienai turi ir savo tarp tautinę kalbą reikalingą tikėjimo ir jurisdikcijos kalbą lotinišką. Bet kituose srityse, kaip tai: apšvietos, išsirišo darbinikiško klausimo, apsigyvinime nūo prieškatalikų ir taip toliau, ir ir taip toliau, mes katalikai iki šiol laik stovėjome grynai ant tautiško vien tik pamato — buvom pairst — kiekvienas žygiavom, savų kelių, ysiškai neatkreipiant dėmesį ant kitos — ant savo brolio Kristijaus kitos tautos. Tas tai paįrimas mūsų suteikdavo (dar ir dabar suteikia) daug bėdies, daug žalos ir daug, daug nesmagumų!

Kiek tai pergalin, pasidėkujant vien tik stokai tarptautiškumui, katalikiškumui, mes pralošėm; jį ir suskaitlioti nū suskaitliosi. Bet... bet jau virsta kita gadyne, kita era — troškmas praloto Dambrausko išreikštas keletą metų atgal jau užgime, jau realizuojasi. Šitai, kaip jau del daugelio yra žinomu, užpėnai, 1920 metuose, Rugpjūtės mėnesyje, palaiminus Sventajam Tėvui, popiežiui Benediktui XV-tam. Haagėje, Olandijos sostpylėj katalikų veikėjai įvairių tautų padėjo pirmus akmenius pamatui po naujo milžiniško, pasauline Krikščioniškai organizacija — Internacionalu Katalikišku. Pirmutiniu ir vadovaujamu tikslu Katalikiško Internacionalu yra — sujungus visą Katalikišką pasaulį į vieną moraliską kūną, vadovaujant Sventajam Tėvui — popiežiui surealizuoti įkūnyti praktikoje, veikimeje tikrą krikščionystę sulig principu katalikiškos Bažnyčios taip pavieniam asmenyje, kaip ir šeiminoje, visuomenyje, tautoje, bei tarptautiškame sryty.

Internacionalas Katalikiškas ant kiek jau parodo jo iki šiol laik plėtojimąsį, pataps milžiniška tarptautinė kariuomenė ramių kovotojų už tvarką, ramybę, gerbuvio ir krikščionišką civilizaciją. Organizacija nauja gal bei įvykis ta, ka reikalaujo garsus rusų mokslininkų ir mintytojų, filozopas Vladimiras Solovjevas, būtent, kad „Visuose dalykuose pasaulio — Petras, tai yra, popiežius privalo įgyti, turėti pirmą ir tai būtinaį sprendžiamąjį balsą. Atpenč — kaip dabartiniai nuotikiai mūsų rodo, pasaulio civilizacija pradės regreduoti atbulin žengti. — Kils vėl vergija ir prispaudimo laikai; ir tai dar rasi, barbariškesniojo formoj negu kadaisė buvo.“ Ir ištikrųjų, pranašavimas, amžina atils! Solovjevo pradėda pildyti: — taip iš abazos multimilijonerių — Kapitalistų, kaip ir jų atkaklių priešų — ultrarevoliucionierių

— bolševikų, pradėda duotis girdet žvangejimai vergijos rėtėjų... Ir tik vienas yra būdas išvadavimo dabartinės civilizacijos nuo žlugimo — tai pripažinimas, nors morališko, autoriteto popiežiaus ant visų. N. B. Reikaluose Internacionalio Katalikiško, patartina yra kreiptis prie generoliško direktoriaus tos Organizacijos, būtent: Kun. Dr. M. J. Metzgerio, Karmeliterplatz 5 Graz, Austria; su jom gi susirašit galima sekančiuose kalbuose: lotiniškai, prancūziškai, angliškai, vokiškai, italijoniškai, ispaniškai, arba tarptautinei Esperanto kolboje. Vienok kas nor, gali kreiptis prie paprastų šalių direktorių: Lietuvoj prie pral. Alek. Dambrauskos, D. Vilniaus g-vė 34 Kaunas. Čia gi Amerikoje, prie K. Vidi-kauskio, 2833 Livingston Str. Philadelphia, Pa.

Kazys Vidikauskas.

Fontaninė PLUNKSNA

NAUDINGA VISIŲ DIREKTORIŲ, OFISŲ, NAMUOSE IR KELIJE.

Daug parankiau ir smagiau rašyti su fontanine plunksna. Daug mažiau šlaistų varžant fontanine plunksną. Pirk dabar. Kainos: \$1.50, \$2.50, \$3.50, \$4.50, \$5.00, \$5.50, \$6.00 ir aukščiau.

„Darbininkas“

366 Broadway, Boston 27, Mass.

EXTRA NAUJAS „PERKŪNAS“

Su didžiausiais treksmais iš-trenke „Perkūnas“ No. 11 Gruožio mėnesio.

Didelis aprašymas apie slap-tos Diplomatos Stebūklus. Visi kurie norite gauti šį numerį „Perkūno“ pasiskubykite, nes vėliau neliks.

Tokių didelių trenksmų da-niekad nebuvo kaip, kad yra „Perkūne“ dabar.

Kuo greičiausiai siųskite 15c. „Perkūnui“ ant tikieto, ir savo vardą ir antrašą. Pinigus gal-ite siųsti paštautenkiais, čekiu ir „money orderiu“.

„PERKŪNAS“

366 Broadway, Boston 27 Mass. Boston 27, Mass.

NAUJOSIOS ANGLIJOS L. D. S. APSKIRIO VALDYBOS ANTRAŠAI

Pirm. — V. J. Kudirka, 37 Franklin St., Norwood, Mass.

Vice-pirm. — M. Žukauskaitė, 1 Grimes St., So. Boston, Mass.

Rašt. — A. J. Navickas, 58 Heaton Ave., Norwood, Mass.

Išdininkas — M. Abrachinas, 187 Ames St., Montello, Mass.

KALĖDŲ DOVANOMS SIŪSKITE „GARSĄ“ LIETUVON.

Kiekvienas lietuvis ar lietuvaite geriausia savo giminėms Lietuvoje padarytų dovana, jeigu užrašytų katalikų dvasioje einantį savaitraštį „Garsą.“

„Garsas“ i Lietuvą kainuoja metams 3 dolerius. Pusei metų \$1.75.

Susivienijimo harams užsimokėjusiems lešų fon-dan iš kalno už visus metus kainuoja \$1.50.

Amerikoje metams \$2.00; pusei metų \$1.00.

Užsakymus siųskite:

„GARSAS“

222 South 9-th Street, Brooklyn, N. Y.

Tas žmogus, kuris nepatenkin-tas mažu, niekuomet nebū paten-kintas.

Epikietas.

Svarbus Pranešimas Gerbiamiems Klebonams.

Tik ką išėjo iš spaudos labai parankus ir rūpe-tingas sutaisytas KATE-KIZMELIS vaikudiams prirėngimui prie Pirmos Išpažinties ir šv. Komuni-jos, „Pirma Išpažintis.“

Gerb. Klebonams duoda-me specialią kainą, už 100 egz. \$7.50.

Taip-gi, Gerb. Kun. F. Juškaitis parvežė iš Lietu-vos kelias dešimtis Evan-gelijų knygynei. Gražiais drobės apdarais 6x8, la-bai parankios. Kaina \$1.50

Geistina būtų, kad Gerb. Klebonai pasiskubintų su užsakymais.

„DARBININKAS“

366 Broadway, Boston 27, Mass.

LIETUVIAI

— kurie —
mano aplankyti
SAVO TĖVYNĖ,
turi turėti
LIETUVOS PASPORTĄ,
o ne lenkišką.

Lietuvos pasportų aplika-cijas galima gauti pas Notā-ry Public ir Steamship Ticket agentą

C. L. LITCHMAN,
627 N. Olden Ave.,
Trenton, N. J.

PIRK REVOLVERĮ TIKTAI

Už \$5.50.

Čia nepaprasta progą pirkti nikeliu aptaisytą revolverį geriausio padary-mo. Šauna S. & W. center fire patro-lio. Regulėre kaina šito revolverio yra \$10.00, bet per šitą mėnesį kaina nupiginta iki \$5.50. Tu negali gauti to-ki revolverį niekur už tokia kainą. Mes garantuojam kiekvieną mūsų revol-ve-rį. Turime trijų didumų: 22—32 ir 38 calibris; visi tiek pat kainuoja. Jei-gu patronų negali gauti savo mieste, gali gauti pas mus.

Iškirpt šitą apgarsinimą ir pažymėk kokio didumo revolverį nori ir pristusk savo adresą ir 30c. stampo arba pi-nigais del persiuntimo. Paskui gausi užmokėti knomet pristisim revolverį. Rašyk šiandien, nepraleisk tokia pro-ga!

CHICAGO SAFETY CO.,
1330 N. Western Ave., Dept. 600,
Chicago, Ill.

NUPIGINTA KAINA.

Tik vienas kuntas dolerių už palaidojimą.

S. BARASEVICIUS, GRABORIUS

Ofisas:
344 Broadway, South Boston.
South Boston 1578-R.
Gyvenamoji vieta:
237 D St., So. Boston, Mass.
So. Boston 1052-W.

BOSTONIAN MUZIKOS MOKYKLA.

Iširti smulkos mokytojai duoda su-vo geriausia patarimą jūsų vaikui arba mergutei. Smulgas duodamas už dykt su pirmo kuro leklia. Del platesnų informacijų kreipkitės prie

385 Broadway,
Room 4,
So. Boston, Mass.

REIKALINGAS TUOJAUS PIRMOS KLESOS KEPEJAS (BĖKERYS)

kuris gali kepti juodą, pus-baltę ir latvišką duo-ną, teip-gi jeigu galėtų kepti baltą duoną ir sal-dainius būtų labai pageidaujama. Nuolatinis darbas geram darbininkui. Duokite atsakymus ant sekančių klausimų:

1. Kiek metų išdirbote pekarinėj?
2. Kokias duonas galite kepti atsakančiai?
3. Pas kokias kompanijas dirbote ir kiek laiko?
4. Kiek senumo ir ar vedęs?
5. Kiek algos reikalauosite už 9 ar 10 valandų darbo?
6. Kas tamistą pažįsta gerai ir kursai galėtų liudyti ta-mistos charakterį

Rašykite i
POST OFFICE BOX 12, SOUTH BOSTON, MASS.

Lietuvių Rakandų Bendrovė

(FURNITURE STORE)
Parduodam visokius Rakandus užmokant ir duodam ant išmokės-čio. Užlaikom savo trokš, pristatom dalktus i kitus miestus ir per-kraustom i vieny namų i kitus.

268 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.
Telephone So. Boston 839-W.

TIESOS SPAUDOS BENDRIJA

L. SIMUTIS, Pirm. J. B. ŠALIUNAS, Ižd.
KUN. J. PETRAITIS, Sekr.

J. E. Karosas, Kun. F. Kemėšis, P. Sivickis, A. Stakny-s

TIESOS SPAUDOS BENDRIJA organizuoja \$100,000.00 kapitalą, kad Lietuvoje uždėti „Po-pieros dirbtuvę ir įkurti Spaustuvę knygoms ir lai-kraščiams leisti.

ŠERAS \$5.00 (PENKI DOLERIAI)

Visais reikalais kreipkitės šiuo adresu:

TIESOS SPAUDOS BENDRIJA,
147 MONTGOMERY ST., PATERSON, N. J.

BALTIC STATES BANK

Kapitalas ir Surplusas \$270,000.00.

4%

BALTIC STATES BANKS moka 4 nuosimėjus už depo-zitus. Nuosimėiai priskritomi prie sumos kas mėnuo.

Dabar patogus laikas pasidėti pinigus Baltic States Banke. Galite perkelti juos iš kitur: Atsiųskite mums savo depo-zito knygutę, o mes išloketuosime ir savo knygutę prisių-sime.

Siunčiame pinigus perlaidomis ir kabelgramais greitai, pigiai ir su pilniausia garantija.

Parduodame laivakortes i Lietuvą ir iš Lietuvos.

Visi yra užganėdinti, kas su savo reikalais kreipėsi i

BALTIC STATES BANK

204 EIGHTH AVE., NEW YORK, N. Y.
(Kampus 25-tos Gatvės)

MENULIS.

Lapeliai nuliūdę šiamejo
Ir krito ant žemės šaltos.
Kapuosna lavoną lydėjo —
Mėnulis jam siuntė šviesos.
Ir karštą į žemę įleido,
Visi išsiskirstė čia — jau
Be ašarų, skausmo ant veido
Sugrįžo namuosna tuojau.
Tik vienas mėnulis žiūrėjo,
Kur vargšas gulėjo ramiai,
Per naktį nuliūdęs stovėjo —
Gailėjosi vargšo labai.

J. Naruševičius.

VIETINĖS ŽINIOS.

PROTOKOLAS

Sausio 11-12 buvo laikytas susirinkimas So. Bostono, veikių kuriam vadovavo p. A. Kneizys, raštininkavo S. Bugnaitis. Tartasi kaslink apvaikšiojimo Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo dienos 16 vasario šiu metų. Tam tikslui nutarta pakviesti So. Bostono veikių srovių veikėjus konferencijon, kad bendrai aptarus ir išdirbus planus minėtam apvaikšiojimui vykdyti. Tai konferencijai sukviešti įgalota So. Bostono Laisvės Paskolos Stoties valdybą ir Federacijos skyrius. Konferencija nutarta šaukti kuogreičiausius.

Vedėjas A. F. Kneizys
Rašt. St. Bugnaitis

REZIGNAVO KABINETAS.

Madrid. — Ispanijos ministrų kabinetas rezignavo dėl smarkių užspūlimų ant finansų ir karo ministerijų.

CAMBRIDGE, MASS.

L.D.S. kuopos metinis susirinkimas.

Sausio 10, pobažnytinę svetainę L. D. S., 8 kuop laikė savo metinį susirinkimą. Mažne visi nariai buvo atsilankę. Kuopa pernai buvo pirkus L. L. Boną. Dabar tą L. L. Boną paaugavo Katalikų Kultūros vaju. Gausi auka \$50, su visais nušimčiais. Juozapine, kur kas didesne, draugija to dar nerikiol padarius. Gal vėliau ir padarys taip.

Sv. Stepono draugija savo metiniame susirinkime ir gi paaugavo \$50 L. L. Boną su visais kuponais.

Kitos katalikiškos draugijos dar nevisai prisidėjo prie kultūros vjaus; bet tikimasi jog prisidės.

L. D. S. kuopa sekantiems metams išsirinko iš sekančių narių valdybą: Pirm. V. Širka, jo pagalbinin A. Smilgys protok. rašt. O. Šimbolaitis. Išd P. Kisielinus, Maršelka J. Dobila. Šimet kuopa rengiasi prie daug didesnio veikimo. Ketvergo vakare sausio 12, bus pirmos prakalbos. Kalbės p. Bagdonas svetys iš Lietuvos. O ant toliaus rengiasi prie tošimų teatrų. Darbai Cambridge'je dar vis slabnai eina.

Report.

CAMBRIDGE, MASS.

Svarbus susirinkimas L. R. K. Federacijos 16 skyr. bus nedėlioje sausio 15 d. 1922 m. 7 val. vak. pobažnytinę salę. Visi išrinkti nuo draugijų atstovai ir stovinti völdyba butinai privalo atsilankyti. Bus renkama valdybą aptartas tolimesnis veikimas, kultūros vjaus ir kiti Lietuvos ir vietiniai reikalai taipgi kurie pažadėję ar žaklate aukoti L. K. Universitetui malonėkit atnešti į virš minėta susirinkimą. Privalo pribut Tautos Fondo ir Raudonojo Kryžiaus rėmėjų draugijos atstovai ir valdyba.

Kviečia Komitetas.

GERIAUSIA DOVANA

Geriausią Kalėdų dovana, del savo giminių ir šiaip draugų tai užrašymas laikraščio "Perkūnų." Gavęs žmogus juokų laikraščio, galės linksmai parleisti Kalėdų šventę.

Laikraštis "Perkūnas" visus pūliudusius pralinksmina, vargšus paguodžia, siratas suramina, nusidėjėliams patarimus duoda ir pikčiurnas už piktumą pabara. Todėl visokie, nu-
dielėliai, vargšai siratas, nusidėjėliai ir pikčiurnos išgyk-
tės kuo greičiausią laikraščio "Perkūnų" o busite paliausuo-
ti nuo savo nelaimingų ydų.
Siųskitė \$1.50, o "Perkūnas" pas tamstų par ištisius metus lankysis.

PERKŪNAS

366 Broadway,
Boston 27 Mass.

PRANESIMAS

BRIGHTONIEČIAMS.

Esmi ingaliotas Lietuvių Prekybos Bendrovės būti agentu. Tarduodu šerus. Siūnėiu pinigų draftais arba čekius išrašu ant vietos, dienos kursu. Kurie nenorite pavažiuoti į South Boston'ą, tai čion ant vietos galite visus reikalus atlikti.

Su informacijomis kas-link laivakortų ir pinigų siuntimo, kreipkitės pas mane. Lietuvių Prekybos Bendrovė yra gerai atsižymėjusi kas link teisingumo ir greito patarnavimo.

Tai-gi, visi Broliai Lietuviai kreipkitės pas mane, remkite Lietuvių įstaigas.
Jums gero velijantis,
BALTRAMIEJUS AJAUSKAS,
58 Lincoln St., Brighton, Mass.
Tel. Brighton—72902.

TEATRAS!

"AVINELIS NEKALTASIS"

Keturių Veiksmų Komedija.
Rengia LDS. 1-a ir L. Vyčių 17-a kuopos

NEDELIOJ

SAUSIO-JAN. 22 D. 1922

BAŽNYTINĖJ SALEJ,

Penktą G-vė, So. Boston, Mass.

Pradžią 7:30 val. vakare.

Gerbiama Visuomenė:

Visus širdingai kviečiame atsilankyti ant šio puikaus vakaro. Bus perstatytas labai juokingas ir pamokantis veikalas "AVINELIS NEKALTASIS." Šis veikalas neseniai gautas iš Lietuvos ir pirmu sykiu statomas scenoje. Bostone. Vaidins artistai iš Cambridge. Tad visi kas gyvas ateikit ant to teip puikaus vakaro, o užtikrinam, kad būsite patenkinti.

Įžanga prieinama.

Kviečia RENGEJAI.

VYRAI, MOTERYS IR MERGINOS!

PASINAUDOKITE GERA

PROGA.

Sausio 15 d. 1922 ir Vasario 19 d.

Sv. Jono Evangelisto Bl. Pašelpinė Dr-ja laikys savo susirinkimą Sausio-Jan. 15 dieną, 1922, 2-ą valandą po pietų, ant Salės, 492 E. 7-th Street, South Boston, Mass.

Ant šio susirinkimo bus priimami nauji nariai už visai mažą įstojimą taip: nuo 16 iki 35 metų už 50c., nuo 35 iki 45 m. už \$1.00. Tai vyrai už tiek galės prisirašyti, o moterys ir merginos nuo 16 iki 40 metų už 25c., nuo 40 iki 45 metų už 75c. Pasinaudokit visi šia proga. Žinot visi kad Sv. Jono Dr-ja yra gerai stovinti: turi turto \$50,000., posmerinės mo-
kės \$200, lygiai kaip vyrams taip ir moterims ir merginoms; vyrams moka ligoje pašelpą \$7. į savaitę. Yra skyrius kur ir moterys gauna pašelpą \$7.00 į savaitę mokėdamos 50c. ant mėnesio, o mokėdamos 25c. ant mėnesio gauna \$3.50 į savaitę pašelpos.

Valdyba.

DAKTARAS IŠ PRIEVAROTOS"

TRIŲ VEIKSMŲ KOMEDIJA.

Rengia A. L. R. K. Moksleivių vjetinė kuopa

SAUSIO-JAN 15 dieną 1922 m.

BAŽNYTINĖJ SALEJ,

Fifth Street, South Boston, Mass.

Prasidės 7-tą val. vakare.

GERBIAMA VISUOMENĖ:

Visus Tamistas širdingai kviečiame atsilankyti ant Moksleivių vakaro, kuris atsilbus Sausio 15, 1922. Bus perstatyta trijų veiksmų komedija "DAKTARAS IŠ PRIEVAROTOS," kuris dar niekuomet nebuvo scenoje. Yra puikus ir juokingas veikalas kurį loš geriausi lošėjai. Taip-gi bus daug pamarginimų, kaip tai: dainų, piano skambinimas, drilių ir tiem panašių.

Tikslas surengimo šio vakaro yra kad PAREMTI NETURTINGUS MOKSLEIVIUS, idant jie GALETŲ ISEITI MOKSLĄ.

Visus kviečiame atsilankyti pasigrožėti gražiu perstatymu ir paremti praklinų tikslą.

IŽANGA MAŽA.

Komisija.

NAUJAS ORIGINALIS TEATRALIS VEIKALAS

KOVA TIES GIEDRAIČIAIS

VI veiksmų drama, kuri natūraliai ir vaizdingai perstato kovą su lenkais ties Giedraičiais 1920 m. Šis veikalas yra vienas iš geriausių, nes atskleidžia, kaip tie "proše panai" nešė Lietuvai savo lenkišką "kultūrą" ir veržė į kaip gėvė į kaitį bėgo su savo "kultūra" do Varšuvai. Šis veikalas labai įspūdingas ir karštai žadinantis prie Tėvynės meilės. Tikimės visokių padarytų žmonių ir visose vietose kaip Amerikoje taip ir Lietuvoje. Kaina 35c. Antrasis: P. DRUSKIS, 130, Wooster Ave., Akron, Ohio.

Broadway Theatre

SAUSIO (JANUARY) 16-17-18

Pan—Utarn—Sered.

Barbara Castleton —

"Kūdikis kurį man davė"

Komedija — "CHUMS"

Broadway Savaitinis

Žinynas.

5 DIDELI VODEVILIO 5

AKTAI.

Už vis geriausias tai "IDEAL"

The Champion Lady Fancy

Swimmer & Diver.

LENKTYNĖS bus kiekvieną

vakarą vaiknam ir mergi-

nom kurie moka palukti.

Ateinančią savaitę Saus 23,

Tom Carroll ir jo juokdariai.

Nedėliomis Koncertas — Vodevilus ir Krutamį Paveikslai.

PO PIETŲ — Nuo 3 iki 5:30 P. M. kainos: vaikams 17c., dideliems 30c.

VAKARAIŠ — Nuo 7 iki 11 P. M. kainos: 35c., 45c. ir 55 centai.

BROADWAY (Šale Pašto) SOUTH BOSTON.

SAUSIO (JANUARY) 19-20-21

Ketv.—Pėtn.—Subatoj,

Betty Compson —

"Delei tų, kuriuos mylime."

Komedija—Harold Lloyd—

"PINCHED."

Broadway Savaitinis

Žinynas.

5 DIDELI VODEVILIO 5

AKTAI.

"IDEAL" The champion Lady

fancy swimmer & Diver.

LENKTYNĖS vaiknam ir

merginoms kurie moka plau-

kyti, bus kiekvieną vakarą.

Nedėliomis Koncertas — Vodevilus ir Krutamį Paveikslai.

PO PIETŲ — Nuo 3 iki 5:30 P. M. kainos: vaikams 17c., dideliems 30c.

VAKARAIŠ — Nuo 7 iki 11 P. M. kainos: 35c., 45c. ir 55 centai.

BROADWAY (Šale Pašto) SOUTH BOSTON.

SAUSIO (JANUARY) 19-20-21

Ketv.—Pėtn.—Subatoj,

Betty Compson —

"Delei tų, kuriuos mylime."

Komedija—Harold Lloyd—

"PINCHED."

Broadway Savaitinis

Žinynas.

5 DIDELI VODEVILIO 5

AKTAI.

"IDEAL" The champion Lady

fancy swimmer & Diver.

LENKTYNĖS vaiknam ir

merginoms kurie moka plau-

kyti, bus kiekvieną vakarą.

Nedėliomis Koncertas — Vodevilus ir Krutamį Paveikslai.

PO PIETŲ — Nuo 3 iki 5:30 P. M. kainos: vaikams 17c., dideliems 30c.

VAKARAIŠ — Nuo 7 iki 11 P. M. kainos: 35c., 45c. ir 55 centai.

BROADWAY (Šale Pašto) SOUTH BOSTON.

SAUSIO (JANUARY) 19-20-21

Ketv.—Pėtn.—Subatoj,

Betty Compson —

"Delei tų, kuriuos mylime."

Komedija—Harold Lloyd—

"PINCHED."

Broadway Savaitinis

Žinynas.

5 DIDELI VODEVILIO 5

AKTAI.

"IDEAL" The champion Lady

fancy swimmer & Diver.

LENKTYNĖS vaiknam ir

merginoms kurie moka plau-

kyti, bus kiekvieną vakarą.

Nedėliomis Koncertas — Vodevilus ir Krutamį Paveikslai.

PO PIETŲ — Nuo 3 iki 5:30 P. M. kainos: vaikams 17c., dideliems 30c.

VAKARAIŠ — Nuo 7 iki 11 P. M. kainos: 35c., 45c. ir 55 centai.

BROADWAY (Šale Pašto) SOUTH BOSTON.

SAUSIO (JANUARY) 19-20-21

Ketv.—Pėtn.—Subatoj,

Betty Compson —

"Delei tų, kuriuos mylime."

Komedija—Harold Lloyd—

"PINCHED."

Broadway Savaitinis

Žinynas.

5 DIDELI VODEVILIO 5

AKTAI.

"IDEAL" The champion Lady

fancy swimmer & Diver.

LENKTYNĖS vaiknam ir

merginoms kurie moka plau-

kyti, bus kiekvieną vakarą.

Nedėliomis Koncertas — Vodevilus ir Krutamį Paveikslai.

PO PIETŲ — Nuo 3 iki 5:30 P. M. kainos: vaikams 17c., dideliems 30c.

VAKARAIŠ — Nuo 7 iki 11 P. M. kainos: 35c., 45c. ir 55 centai.

BROADWAY (Šale Pašto) SOUTH BOSTON.

SAUSIO (JANUARY) 19-20-21

Ketv.—Pėtn.—Subatoj,

Betty Compson —

"Delei tų, kuriuos mylime."

Komedija—Harold Lloyd—

"PINCHED."

Broadway Savaitinis

Žinynas.

5 DIDELI VODEVILIO 5

AKTAI.

"IDEAL" The champion Lady

fancy swimmer & Diver.

LENKTYNĖS vaiknam ir

merginoms kurie moka plau-

kyti, bus kiekvieną vakarą.

Nedėliomis Koncertas — Vodevilus ir Krutamį Paveikslai.

PO PIETŲ — Nuo 3 iki 5:30 P. M. kainos: vaikams 17c., dideliems 30c.

VAKARAIŠ — Nuo 7 iki 11 P. M. kainos: 35c., 45c. ir 55 centai.

BROADWAY (Šale Pašto) SOUTH BOSTON.

SAUSIO (JANUARY) 19-20-21

Ketv.—Pėtn.—Subatoj,

Betty Compson —

"Delei tų, kuriuos mylime."

Komedija—Harold Lloyd—

"PINCHED."

Broadway Savaitinis

Žinynas.

5 DIDELI VODEVILIO 5

AKTAI.

"IDEAL" The champion Lady

fancy swimmer & Diver.

LENKTYNĖS vaiknam ir

merginoms kurie moka plau-

kyti, bus kiekvieną vakarą.

Nedėliomis Koncertas — Vodevilus ir Krutamį Paveikslai.

PO PIETŲ — Nuo 3 iki 5:30 P. M. kainos: vaikams 17c., dideliems 30c.

VAKARAIŠ — Nuo 7 iki 11 P. M. kainos: 35c., 45c. ir 55 centai.

BROADWAY (Šale Pašto) SOUTH BOSTON.

SAUSIO (JANUARY) 19-20-21

Ketv.—Pėtn.—Subatoj,

Betty Compson —

"Delei tų, kuriuos mylime."

Komedija—Harold Lloyd—

"PINCHED."

Broadway Savaitinis

Žinynas.

5 DIDELI VODEVILIO 5

AKTAI.

"IDEAL" The champion Lady

fancy swimmer & Diver.

LENKTYNĖS vaiknam ir

merginoms kurie moka plau-

kyti, bus kiekvieną vakarą.

Nedėliomis Koncertas — Vodevilus ir Krutamį Paveikslai.

PO PIETŲ — Nuo 3 iki 5:30 P. M. kainos: vaikams 17c., dideliems 30c.

VAKARAIŠ — Nuo 7 iki 11 P. M. kainos: 35c., 45c. ir 55 centai.

BROADWAY (Šale Pašto) SOUTH BOSTON.

SAUSIO (JANUARY) 19-20-21

Ketv.—Pėtn.—Subatoj,

Betty Compson —

"Delei tų, kuriuos mylime."

Komedija—Harold Lloyd—

"PINCHED."

Broadway Savaitinis

Žinynas.

5 DIDELI VODEVILIO 5

AKTAI.

"IDEAL" The champion Lady

fancy swimmer & Diver.

LENKTYNĖS vaiknam ir

merginoms kurie moka plau-

kyti, bus kiekvieną vakarą.

Nedėliomis Koncertas — Vodevilus ir Krutamį Paveikslai.

PO PIETŲ — Nuo 3 iki 5:30 P. M. kainos: vaikams 17c., dideliems 30c.

VAKARAIŠ — Nuo 7 iki 11 P. M. kainos: 35c., 45c. ir 55 centai.

BROADWAY (Šale Pašto) SOUTH BOSTON.

SAUSIO (JANUARY) 19-20-21

Ketv.—Pėtn.—Subatoj,

Betty Compson —

"Delei tų, kuriuos mylime."